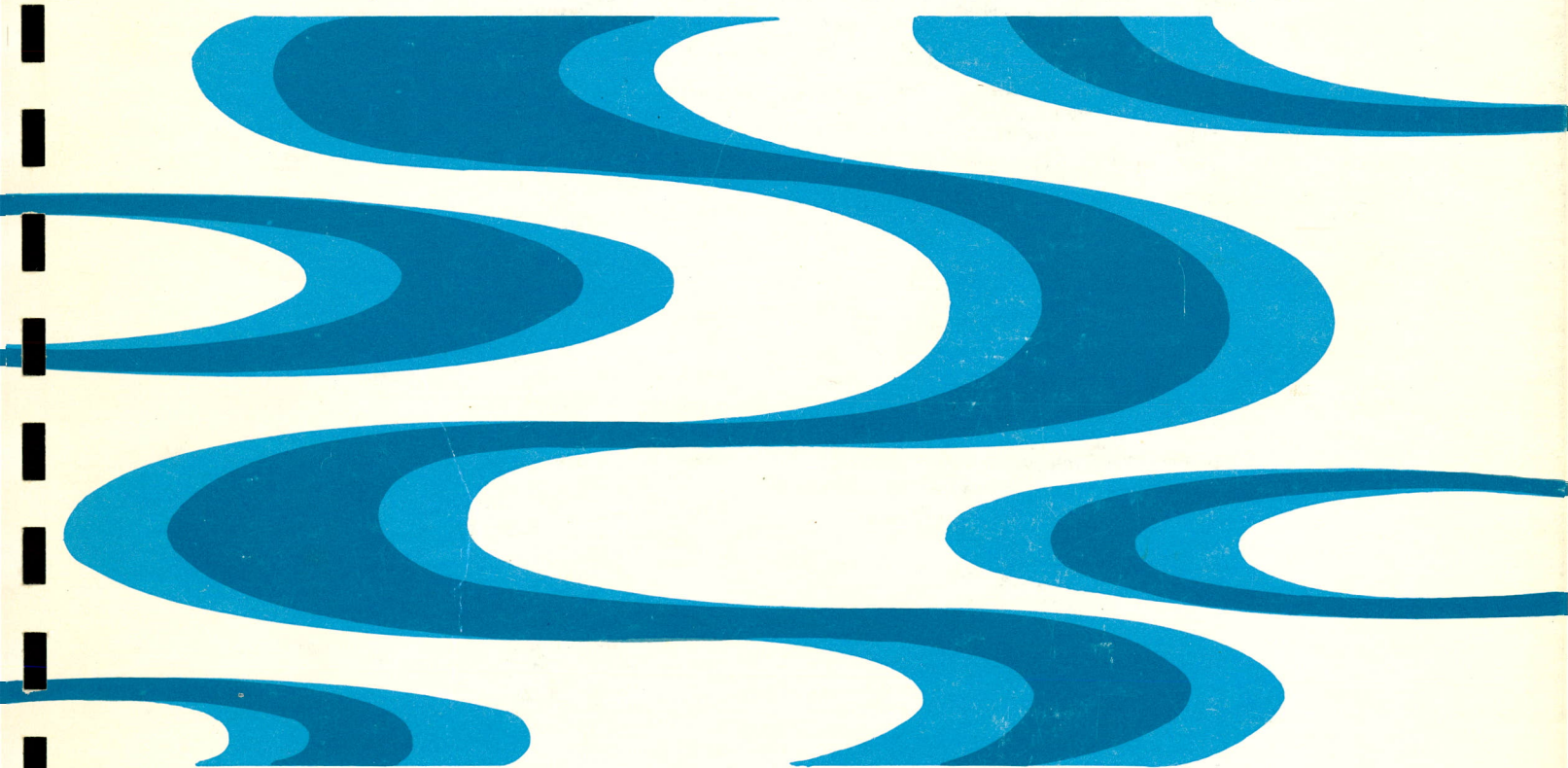
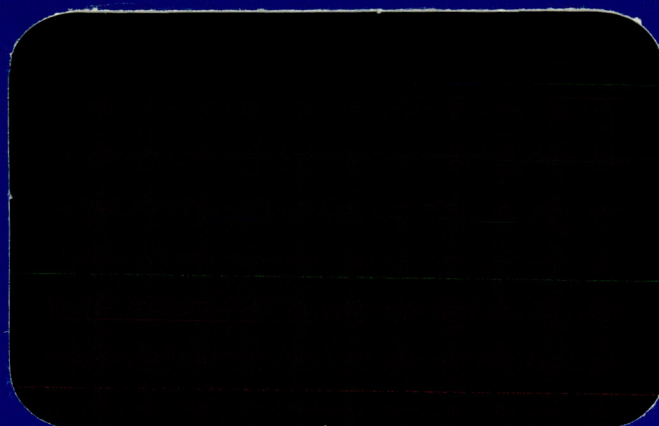

rijkswaterstaat

Di: 788508

directie waterhuishouding
en waterbeweging
district kust en zee

afdeling hellevoetsluis

notitie WWKZ-81.5205

projectcode

DE AFDELING HELLEVOETSLUIS

GEDURENDE

EEN KWART EEUW : 1956-1981

aan : Commissie Vestigingsplaats
Hellevoetsluis

van : ir. J.J. Pilon

datum : juni 1981

EEN HISTORISCH OVERZICHT

onderwerp :

*Hoofdstuk 2
van de nota over de
Nieuwbouw t.b.v. Afdeling Hellevoetsluis*

INHOUD

bladzijde

2.1.	INLEIDING	2
2.2.	DE (ONDER-)AFDELING HELLEVOETSLUIS	5
2.3.	WERKZAAMHEDEN 1955 - 1970	11
2.4.	INTERMEZZO	17
2.5.	GEBOUW, STANDPLAATS EN PERSONEELSFORMATIE	27
2.6.	WERKZAAMHEDEN 1971 - 1975/1978	35
2.7.	DE OVERGANG VAN DE AFDELING HELLEVOETSLUIS VAN DE DELTADIENST NAAR DE DIRECTIE WATERHUISHOUDING EN WATERBEWEGING	41
2.8.	WERKZAAMHEDEN 1978 - HEDEN	61

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 2

. 2.1. INLEIDING

De Afdeling Hellevoetsluis, vanaf haar instelling in 1956 behorend tot de Waterloopkundige (Hoofd-)Afdeling van de Deltadienst, maakt sedert 1 januari 1978 deel uit van het district Kust en Zee van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. Het opgaan van de Studiedienst Benedenrivieren destijds in 1956 in de Waterloopkundige Afdeling van de Deltadienst is in sterke mate bepalend gebleken voor de aard en veelzijdigheid van de door de Afdeling Hellevoetsluis uit te voeren werkzaamheden, zowel in het Benedenrivierengebied als in het kustgebied en op de Noordzee.

De instelling van de Afdeling Hellevoetsluis in 1956 met de toegewezen taak, personeelsformatie en vaartuigen is afgestemd op de alsdan, te verwezenlijken doelstellingen van de Deltadienst. De keuze van haar - achteraf toch wel in meer dan één opzicht ideaal gebleken - vestigingsplaats is indertijd in sterke mate bepaald geworden door de lange bouwduur van de werken tot afsluiting van het Haringvliet. Deze werken vangen in augustus 1955 aan met de bouw van de Werkhaven te Hellevoetsluis en vinden hun afsluiting op 2 november 1970 tijdens het dichtzetten van de schuiven in de Haringvlietsluizen.

Voor de Afdeling Hellevoetsluis betekent deze afsluiting in 1970 het begin van een nieuwe fase in haar bestaan. Een nieuwe huisvesting, door nieuwbouw te realiseren aan de Werkhaven te Hellevoetsluis, wordt in het vooruitzicht gesteld. Nadien zijn verschillende plannen hiervoor gemaakt en ingezonden. In januari 1975 blijkt, dat Hellevoetsluis als vestigingsplaats ter discussie is gesteld bij de Hoofddirectie van de Waterstaat. Na overleg hierover wordt met Hellevoetsluis als vestigingsplaats toch ingestemd. De realisatie van de bouwplannen stuit niettemin dan toch weer op - onvermoede - problemen, die nu betrekking hebben op de personeelsformatie. De laatstelijk goedgekeurde personeelsformatie dateert uit 1975 en daarin is sedertdien nog geen verandering gekomen.

- De -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 3

De afsluiting van het Haringvliet laat ook de aard der werkzaamheden van de Afdeling Hellevoetsluis niet onberoerd. Enerzijds blijft de Afdeling - tot eind 1975 - operationeel betrokken bij de uitvoering van werken: de bouw van de nieuwe havenmond Hoek van Holland, anderzijds beginnen de veranderingen in de organisatiestructuur van de Rijkswaterstaat merkbaar te worden. De Bilderbergconferenties vinden plaats in 1971 en 1974 . Tussen beide conferenties in verzendt de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat in 1973 zijn brief over het onderwerp:

"Positie van de Studiediensten",

waarin o.m. wordt gesteld, dat alle regionale studiediensten zullen worden ondergebracht bij districten van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. Dit betekent dus ook, dat niet meer valt te rekenen met een herrijzenis van de Studiedienst Benedenrivieren na voltooiing van de Deltawerken.

Enkele maanden na de tweede Bilderbergconferentie verschijnt het rapport OR-S381 van de Afdeling Organisatie van de Hoofddirectie van de Waterstaat, getiteld:

Interimrapport

inzake de vorming van een directie

Waterhuishouding en Waterbeweging "nieuwe stijl"

uitgebracht aan de directeur-generaal van de

Rijkswaterstaat op 17-4-1975

In dit Interimrapport wordt melding gemaakt van het voornemen om een gedeelte van de Afdeling Hellevoetsluis af te splitsen ten gunste van het district Zuidwest in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, dat inmiddels op 1 januari 1975 is ingesteld. In het vervolg van dit Interimrapport wordt gesteld, dat het overblijvende deel van de Afdeling Hellevoetsluis zich geheel zal richten op de taken van het toekomstige district Kust en Zee. Ook op langere termijn gezien wordt Hellevoetsluis een juiste standplaats voor een meetdienst van dat district geacht.

Wederom breekt dan in 1975 een nieuwe periode aan in het bestaan van de Afdeling Hellevoetsluis, die nog wordt geaccentueerd door de overgang per

- 1 januari 1978 -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 4

1 januari 1978 van de Deltadienst naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging om daarna deel te gaan uitmaken van het district Kust en Zee. De verwezenlijking van de afsplitsing van de Afdeling Hellevoetsluis (personeel en vaartuigen) ten gunste van het district Zuidwest, die in oktober 1980 haar uiteindelijk beslag krijgt, drukt een duidelijk stempel op deze periode. Na de afsplitsing beschikt de Afdeling Hellevoetsluis over 75 formatieplaatsen en 6 vaartuigen; het vlootbestand is na deze operatie gehalveerd.

Met de instelling van het district Zuidwest vervalt de taak van de Afdeling Hellevoetsluis in het Benedenrivierengebied (noordelijk bekken). Aanvankelijk worden daarin op het verzoek van dit district nog werkzaamheden verricht, doch met het voortschrijden van de tijd en door de toename van het personeelsbestand en het aantal vaartuigen bij het district Zuidwest nemen deze werkzaamheden snel in omvang af. Het accent komt dan te liggen op het verlenen van bijstand.

De taak in het kustgebied en op de Noordzee blijft.

Inmiddels wordt bij de Afdeling Hellevoetsluis niet alleen verlangend uitgezien naar de afhandeling van het onder auspiciën van het district Kust en Zee ingediende formatievoorstel 1978, maar vooral ook naar het einde van de jarenlange periode vol onzekerheid omtrent de recentelijk weer opnieuw ter discussie gestelde vestigingsplaats voor een nieuw kantoorgebouw.

De nota, waarvan dit hoofdstuk deel uitmaakt, moet dienen ter voorbereiding van de besluitvorming hierover.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 5

• 2.2. DE (ONDER-)AFDELING HELLEVOETSLUIS

Ofschoon de Deltawet eerst op 8 mei 1958 van kracht wordt, vindt de instelling van de Deltadienst reeds op 1 mei 1956 plaats. De Deltadienst wordt geformeerd uit personeel van de directies Benedenrivieren en Landaanwinning. Met het oog op de uitgestrektheid van het Deltagebied wordt de bouwdienst van de Deltadienst gesplitst in een directie Deltawerken-Zuid en een directie Deltawerken-Noord; de scheidingsgrens tussen beide directies bevindt zich ter hoogte van Dintelsas. De Studiedienst van de directie Benedenrivieren, die een belangrijke rol heeft gespeeld bij de voorbereiding van de Deltawerken, wordt geheel - daarenboven nog uitgebreid met ca. 200 man - opgenomen in de Waterloopkundige Afdeling van de Deltadienst. Deze krijgt de beschikking over twee meetdiensten, die vanwege de uitgestrektheid van het te exploreren gebied, eveneens zijn gedecentraliseerd en zijn gevestigd te Zierikzee en Hellevoetsluis. De scheidingsgrens tussen beide meetdiensten ligt eveneens ter hoogte van Dintelsas.

De taak van de meetdienst te Hellevoetsluis - de onderafdeling Hellevoetsluis van de Sectie Hydrometrie van de Waterloopkundige Afdeling - wordt door ir. K.F. Valken, het toenmalig hoofd van de Waterloopkundige Afdeling in zijn beleidsnota van november 1960 omschreven als volgt:

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 6

De taak van de onderafdeling Hellevoetsluis bestaat uit:

1. Het opzetten, organiseren en uitvoeren van alle metingen ten behoeve van de Deltadienst in de wateren benoorden het Volkerak, alsmede de primaire uitwerking van de meetresultaten.

De werkzaamheden betreffen peilingen en waterpassingen, voorts het meten van stromen, stroomsnelheden en turbulentie, golfbeweging en golfpatroon, zandtransport door golven en stroom (o.m. radio-actieve metingen), slib- en zoutgehalten, alsmede het onderzoek van grond- en watermonsters, de ijking van instrumentarium etc.

2. Het verrichten van praktisch georiënteerde studies, alsmede van golfstudies die een meer wetenschappelijk karakter hebben.

Onder praktisch georiënteerde studies dient b.v. te worden begrepen alle onderzoek dat geschiedt om de plaatselijke kennis van rivieren en oevers te verruimen. Deze studies betreffen o.m. oeveraantastingen (Tiengemetten, Scheelhoekplaat e.d.), aanzandingen (scheepvaart Haringvliet, visserij Stellendam) en uitschuringen (bouwput Haringvliet). De adviezen inzake deze en soortgelijke problemen raken in tal van gevallen de beleidssector.

Onder de praktische studies kan men ook rangschikken het ontwikkelen, beoordelen of onderling vergelijken van instrumenten.

De bestudering van de golfbeweging betreft de golfvorm, de hoogte, de periode en hun frequenties, als functie van de plaats, de waterdiepte, de windsnelheid en de windrichting. Voor zover de studies verder gaan dan de primaire uitwerking der meetresultaten, worden zij door de Onderafdeling Hellevoetsluis ook uitgevoerd voor het zuidelijk gedeelte van het deltagebied. Deze verdergaande studies vormen een onmisbare voorwaarde voor het onderzoek naar de werkbaarheid, de tracé-keuze der afsluitingen, de dimensionering van dammen en kunstwerken, sterkte- en vermoeidheidsberekeningen, zandtransport, kustverdediging e.d. die door andere onderafdelingen worden behandeld. De golfstudies die ten dele een zeer lastig, statistisch karakter hebben, vinden plaats in overleg met o.m. de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, het Waterloopkundig Laboratorium en het K.N.M.I.

3. De bewaking van bouwputten, uitgebouwde dammen, sluitgaten, kunstwerken, bodembeschermingen, oevers etc., alsmede operationele werkzaamheden bij zink- en stortwerken, het invaren en tot zinken brengen van caissons en het dichten van sluitgaten. Een zeer nauwe samenwerking met de uitvoerende directies van de Deltadienst en met de beide andere secties t.w. de secties Hydrometrisch Onderzoek en Theoretisch Experimenteel Onderzoek van de Waterloopkundige Afdeling is noodzakelijk.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 7

Daar de v.m. Studiedienst Benedenrivieren is opgegaan in de Waterloopkundige Afdeling van de Deltadienst wordt laatstgenoemde Afdeling ook betrokken bij:

- de bouw van de Beneluxtunnel (1963 - 1967)
- de bouw van de nieuwe havenmond te Scheveningen (1968 - 1971)
- de bouw van de nieuwe havenmond te Hoek van Holland (1964 - 1977)

Op verzoek van de hoofden van de betreffende bouwdiensten aan het Hoofd van de Waterloopkundige Afdeling wordt de periodieke uitvoering van de benodigde peilingen en metingen tijdens de bouw van deze werken verzorgd door de meetdienst Hellevoetsluis.

De verlening van deze medewerking leidt tot een jarenlange, nauwe samenwerking met voornoemde bouwdiensten.

De Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat omschrijft de taak van de Waterloopkundige Afdeling van de Deltadienst in 1965, na het aanbrengen van enige wijzigingen in de indeling van de Deltadienst, als volgt:

De Waterloopkundige Afdeling is voornamelijk belast met de studie van de water- en zandbeweging en van het ontstaan en de aan- en afvoer van ijs in de rivieren en stromen behorende tot het beheersgebied van de directie Benedenrivieren en van waterloopkundige en grondmechanische vraagstukken, die zich voordoen bij de voorbereiding en uitvoering van de Deltawerken.

De meetdiensten te Hellevoetsluis en Zierikzee staan aanvankelijk onder leiding van een hoofdingenieur te Zierikzee. Samen met de Werktuigkundige Dienst vormen zij de Sectie Hydrometrie van de Waterloopkundige Afdeling. Dit verandert in 1963 wanneer de meetdiensten zelfstandige onderdelen worden binnen de Waterloopkundige Afdeling onder de benaming Sectie Hydrometrie-Noord resp. Hydrometrie-Zuid. In 1968 komt de taakstelling van de Waterloopkundige Afdeling, zoals deze in 1965 nader is omschreven door de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, tot uitdrukking in de benaming van de meetdienst te Hellevoetsluis. De nieuwe naam luidt dan: Meetdienst voor het Benedenrivierengebied (noordelijk bekken). Na kortstondige wijzigingen van deze naam in 1975: Bureau Hellevoetsluis en 1976: Meetdienst Hellevoetsluis, krijgt de dienst haar huidige benaming t.w. Afdeling Hellevoetsluis,

- eerst -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 8

eerst van de Hoofdafdeling Waterloopkunde van de Deltadienst en ingaande 1 januari 1978 van het District Kust en Zee van de Directie Waterhuishouding en Waterbeweging.

Bij de laatste naamswijzing in Afdeling Hellevoetsluis wordt deze dienst omschreven als meet- en adviesdienst met chemisch laboratorium met o.m. als taak om de beheersdirecties (directies Zuid-Holland, Noordzee en Benedenrivieren) al dan niet in samenwerking met andere afdelingen van de Hoofdafdeling Waterloopkunde te adviseren ten aanzien van ontwerp, uitvoering en bewaking van werken, alsmede de veiligheid van de kust.

De formatieve sterkte uit de eerste jaren blijkt moeilijk te achterhalen te zijn. In 1962 bedraagt deze sterkte 80 formatieplaatsen. In 1965 neemt het aantal formatieplaatsen toe tot 87, waarna in 1966 een stijging volgt tot 103 stuks. In de periode 1966-1971 stijgt dit aantal nog tot 111. Na de instelling van de personeelsstop op 21 juli 1971 en enkele daaropvolgende inleveringsacties daalt het bestand aan formatieplaatsen tot 100. Als gevolg van de afsplitsing ten gunste van het in 1975 ingestelde district Zuidwest van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging daalt het aantal formatieplaatsen na mei 1979 tot 75 stuks.

In de loop der jaren schommelt het aantal vacatures onder normale omstandigheden tussen 3 en 13% van het bestand aan formatieplaatsen. In de zestigerjaren is het vaak moeilijk, o.m. vanwege de schaarse huisvestingsmogelijkheden toentertijd te Hellevoetsluis, om geschikt personeel aan te trekken. Om die reden wordt er van hogerhand op aangedrongen om vooral ook personeel te werven op het eiland Goeree-Overflakkee. Naast de plaatsing van advertenties wordt dan met name een prettige relatie opgebouwd met het Arbeidsbureau te Middelharnis. Dankzij de uitstekende medewerking van dit Arbeidsbureau konden de ontstane vacatures meestal weer snel worden vervuld.

Vanaf het moment van instelling van de Afdeling Hellevoetsluis beschikt deze dienst over 10 vaartuigen. Zowel in 1962 als in 1966 wordt deze vloot met nog één vaartuig uitgebreid. In 1979/1980 vindt halvering van het

- vaartuigenbestand -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 9

vaartuigenbestand plaats; drie vaartuigen moeten worden overgedragen aan het district Zuidwest ten gunste van de opbouw van haar vlootbestand, één vaartuig gaat over naar de meet- en studieafdeling Zierikzee van de Deltadienst, terwijl voorts een vaartuig ten verkoop wordt overgedragen aan de Dienst der Domeinen en de huur van een huurvaartuig wordt beëindigd zonder dat beide laatstgenoemde vaartuigen meer voor vervanging in aanmerking komen.

In 1955/1956 is de Meetdienst Hellevoetsluis gehuisvest in een huurpand aan de Kanaalweg Oostzijde te Hellevoetsluis. Daarna betreft zij het huidige kantoorgebouw, dat in de loop der jaren meermalen is uitgebreid. Vanaf 1973 is tevens het kantoorgebouw van de v.m. Dienst Afdamming Haringvliet van de Deltadienst aan de Werkhaven te Hellevoetsluis in gebruik. De hierin aanwezige ruimte wordt aanvankelijk alleen benut voor onderbrengen van het "dood"-archief van de dienst, doch is daarna vooral in gebruik gekomen ten behoeve van laboratoriumwerkzaamheden, vergaderingen en personeelsbijeenkomsten.

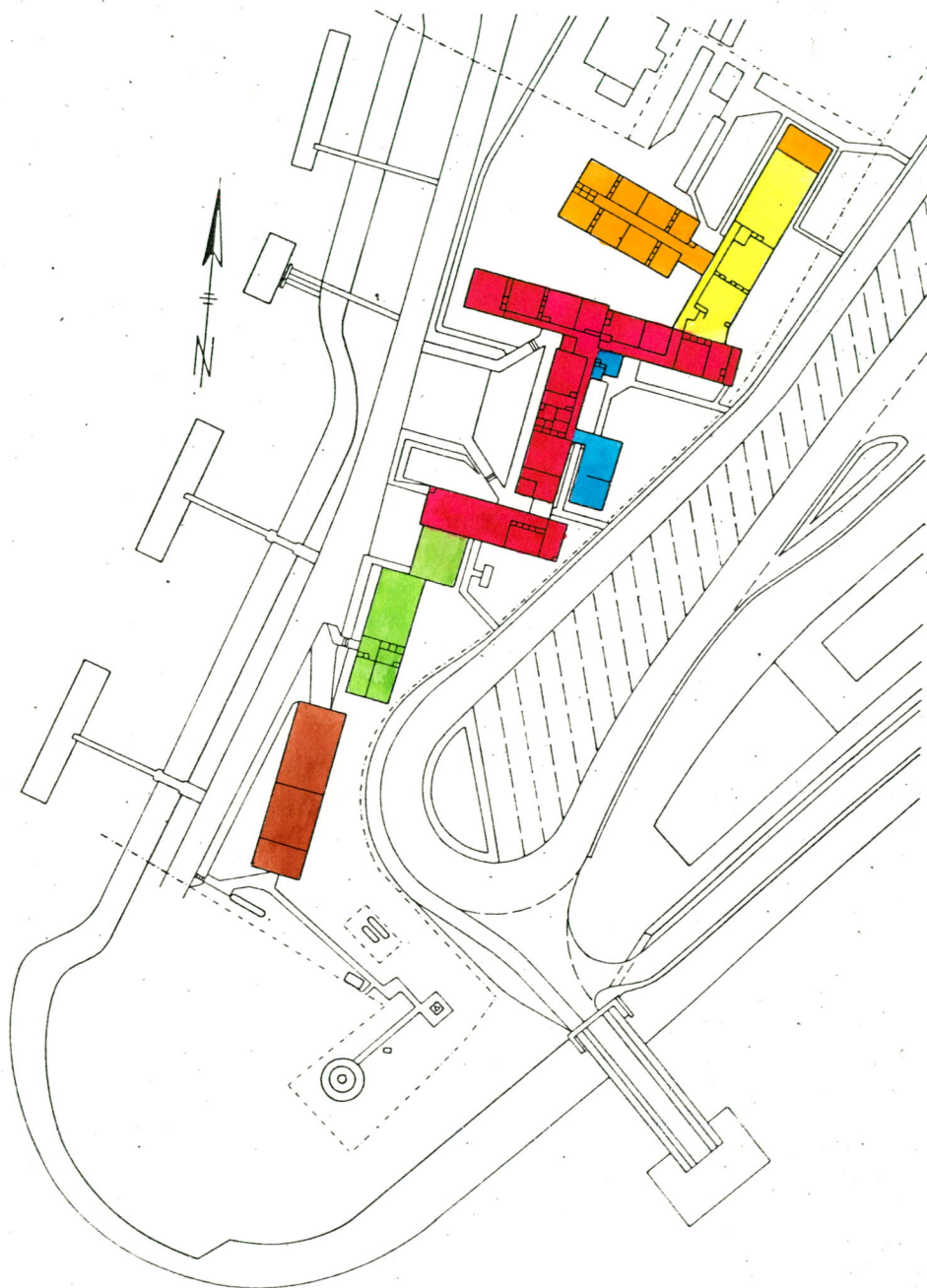
Daarnaast beschikt de dienst tenslotte nog over een kantoor te Willemstad, dat in de periode 1964-1967 is gevestigd aan de Werkhaven te Willemstad. Dit kantoor wordt in 1967 verlaten voor een nieuw kantoor op het terrein van de Dienst Volkerakwerken/Deltadienst. Eind 1981 zal deze vestiging, waarin thans nog twee medewerkers werkzaam zijn, worden opgeheven.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 10

JAAR VAN PLAATSING

1956	1956
1959	1959
1961	1961
1966	1966
1968	1968
1974	1974

schaal 1 : 1.000

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 11

2.3. WERKZAAMHEDEN 1955 - 1970

Het werkgebied van de Meetdienst Hellevoetsluis, dat het noordelijk Deltagebied met aangrenzend kustgebied omvat, kan als volgt worden gekarakteriseerd. In dit gebied bevinden zich betrekkelijk smalle benedenrivieren, die nimmer breder zijn dan 4 km. Deze wateren hebben een meestal bewegelijke, zandige bodem. Via Nieuwe Waterweg en Haringvliet stroomt het rivierwater van Rijn en Maas naar zee. Beide rivieren hebben een in de tijd sterk wisselende waterafvoer. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de optredende stroomsnelheden en het daarvan afhankelijke sedimenttransport in de benedenrivieren. Het sediment bestaat behalve uit zand ook uit slib. De combinatie van de variabele rivieraafvoer met het verloop van de getijbeweging (springtij-doodtij-springtij) is verantwoordelijk voor de voortdurend wisselende, veelal grote verschillen in het chloridegehalte van het water in de benedenrivieren zowel langs hun lengteas als in enig dwarsprofiel.

De uitvoering van peilingen en metingen vindt als regel plaats met vaartuigen. Een meetvaartuig kan worden beschouwd als een mobiele, doch bewegelijke meetopstelling, zodat zij gevoelig is voor wind- en golfbeweging. Met het oog op de nauwkeurigheid van de meetuitkomsten worden grenzen gesteld aan de mate van golfbeweging. Deze werkbaarheid was aanvankelijk slechts vast te stellen bij aankomst ter plaatse, waar de peiling of meting diende te worden uitgevoerd. De ontwikkeling van een registrerend golfmeetinstrument met radiografische gegevensoverdracht (electrische stappenbaak) brengt daarin een gehele verandering. Na 1960 worden een aantal meetpalen in de mond van het Haringvliet met aangrenzend kustgebied met dit meetinstrument uitgerust, waarbij de registratie in het kantoor van de Meetdienst plaatsvindt. Vanaf dat moment is de werkbaarheid vooraf te bepalen, terwijl daarnaast wordt beschikt over getijgegevens ten behoeve van de reductie van lodingen en golfgegevens. Hiermede is een aanmerkelijk efficiëntere inzet van vaartuigen en mankracht verkregen.

Aanvankelijk worden hoofdzakelijk stroom- en getijmetingen verricht, met name ten behoeve van de instelling en ijking van hydraulische modellen.

- Daarnaast -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 12

Daarnaast vindt de uitvoering plaats van zandtransportmetingen vanwege het bewegelijk karakter van de bodem in de - directe - omgeving van de uit te voeren werken. Met het oog op de stormachtige havenontwikkeling (Europoort, Maasvlakte) en de toekomstige gevolgen van de afsluitingen voor het benedenrivierengebied ontstaat tegen het midden van de zestiger jaren een toenemende belangstelling voor de zout-/zoetbeweging en het sedimenttransport. De basis voor het onderzoek hiernaar met de daardoor ontstane behoefte aan metingen wordt gelegd in het rapport:

Water-, zout- en sedimentbeweging

in het

Noordelijk bekken van het Deltagebied

Richtlijnen voor onderzoek

Rijkswaterstaat (Directie Benedenrivieren/
Deltadienst)

Gemeentewerken Rotterdam

Waterloopkundig Laboratorium

augustus 1967.

De toenemende behoefte aan - nauwkeurige - meetgegevens werkt stimulerend op de ontwikkeling van meetinstrumenten. In samenwerking met de Meetdienst Hellevoetsluis wordt een draagbare geleidendheidsmeter ontwikkeld, die in 1965 in gebruik komt. Tezelfdertijd wordt bij de Meetdienst Hellevoetsluis zelf het slibscheitoestel ontwikkeld, waardoor het sedert 1965 mogelijk is om met beperkte mankracht grote aantallen sedimenthoudende watermonsters te onderzoeken op hun zand- en slibgehalte (grens zand - slib: 50%). In opdracht van het Studiebureau Gemeentewerken Rotterdam ontwikkelt een ingenieursbureau een gecombineerde stroomsnelheids- en stroomrichtingsmeter; de latere Elmar-stroommeter, die in 1965 ook bij de Meetdienst Hellevoetsluis in gebruik komt. Deze Meetdienst introduceert tezelfdertijd de Flachseestrommesser als registrerende stroommeter. Met dit meetinstrument kan weersonafhankelijk gedurende 28 dagen de stroomsnelheid en -richting in enige locatie worden gemeten.

- De -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 13

De lodingen en metingen vinden in deze periode vrijwel uitsluitend in opdracht plaats; ruimte voor enig eigen initiatief ontbreekt vrijwel geheel. Aanvankelijk worden de vragen voor de uitvoering van lodingen en metingen bijna uitsluitend gesteld door of via de Waterloopkundige Afdeling te 's-Gravenhage. Later lopen ook veel vragen via de dan ingestelde werksprekingen met de Afdeling Havenmonden (november 1966), de arrondissementen Dordrecht (november 1967) en Rotterdamsche Waterweg (februari 1969) van de directie Benedenrivieren, de Dienst Afdamming Haringvliet (maart 1968) en de Dienst Volkerakwerken (juni 1968) van de directie Afsluitingswerken/Deltadienst.

De lodingen en waterpassingen vinden als regel periodiek plaats volgens een veelal strak tijdschema. De plaatsbepaling bij de uitvoering van deze werkzaamheden is van veel belang voor het verkrijgen van goede uitkomsten. Naast de vele detaillodingen en waterpassingen worden in de periode 1954 - 1960 vaklodingen uitgevoerd in het kustgebied tussen Schouwen en Monster, op het Haringvliet, het Volkerak en de Grevelingen. Ingaande 1961 gaat het periodiek opnemen van de mond van het Brouwershavensche Gat, de Grevelingen en het Volkerak bezuiden Dintelsas over naar de Meetdienst te Zierikzee. Voor de Meetdienst Hellevoetsluis wordt tezelfdertijd de begrenzing van het op te nemen kustgebied verder zeewaarts verlegd, terwijl dit opnamegebied noordwaarts wordt uitgebreid tot het gehele kustgebied van Delfland.

De metingen vinden niet alleen plaats in de onmiddellijke nabijheid van de Haringvliet- resp. Volkerakwerken, doch worden ook - zoals is vermeld in paragraaf 2.2 - verricht ten behoeve van de bouw van de Benelux-tunnel en de bouw van de nieuwe Havenmonden Hoek van Holland en Scheveningen. Buitendien worden in deze periode vele, soms zeer omvangrijke, metingen elders verricht in het noordelijk bekken van het Benedenrivierengebied. Onderstaand overzicht geeft hiervan een indruk.

- OVERZICHT METINGEN -

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 14

OVERZICHT METINGEN

zeemetingen	- diverse doeleinden	1957, 1958, 1960, 1967
	- model M 900	1966, 1969
	- proefgeul t.b.v. scheepvaart	1967, 1969
	- Eurogeul	1970
kustmetingen	- Katwijk-Terheyde (RIZA)	1969
	- Loswal Noord	1968, 1969, 1970
	- bodembemonstering Hoek van Holland-Scheveningen	1969
riviermetingen	- Noordelijk Deltagebied (volledige gebied)	1966, 1967
	- rivieren	
	. Maas boven Grave/nabij Lith	1966, 1968
	. Amer	1960
	. Kanaal van Stenenhoek	1960
	. Beneden Merwede	1965
	. Merwelanden bij Dordrecht	1968
	. Nieuwe Maas	1958, 1959, 1965, 1968
	. Rotterdamsche Waterweg	
	o.m. trog en veerstoep	
	Maassluis, zoutmetingen is as	1967, 1968, 1969, 1970
	- splitsingspunten	
	. Oude Maas/Dordtsche Kil	1958, 1959, 1961
	. Nieuwe Maas/Noord/Lek	1961
	. Nieuwe Maas/Scheur/Oude Maas	1967, 1968
	. Beneden Merwede/Nieuwe Merwede/Hollands Diep	1970
rivierwerken	- Bergsche Maas/Heusdens Kanaal	1968, 1969
havens	- aanleg Europoort/mond Europoort	1961, 1962, 1964, 1965, 1967,
	- scheepsmanoeuvremetingen	1968, 1969
		1964, 1966
stormstuw	- proefsluiting stormstuw Hollandse IJssel	1969
bruggen	- spoorbrug Dordrecht	1968, 1970
	- verkeersbrug Dordrecht	1964
	- Spijkenisserbrug	1959, 1964, 1969
	- Botlekbrug	1959
	- brug Alblasterdam	1961
tunnels	- bouw Heinenoordtunnel	1967, 1968
begeleiding tewaterlating van schepen	- Nieuwe Maas	1966, 1970
	- Bergsche Maas	1970
	- Noord	1970
snelheidsproeven	- Vuile Gat (gemeten mijl)	1960
registrerende zoutmeters	- Rotterdamsche Waterweg/Spui (contrôle-metingen)	1970
beproeving meetinstrumenten		1959
zandtransportmetingen	- met radioactief tracer materiaal	
	. Zwarte Hoek	1958
	. Noordzee bij Hoek van Holland	1959
	. Rak van Scheelhoek	1961, 1962
	- met Delftse Fles	
	. mond Rotterdamsche Waterweg	1961
	. Noordzee	1961
ijswaarnemingen	- benedenrivierengebied	1963.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 15

De in dit overzicht vermelde langjarige metingen tijdens de bouw van de Europoort vinden hun oorzaak in de klachten, die het Arrondissement Rotterdamsche Waterweg in 1961 na de totstandkoming van de tijdelijke mond Europoort ontvangt van zowel de Stoombootmaatschappij "Zeeland" als het Loodwezen te Hoek van Holland. Uit metingen blijkt daarna, dat de uittrekende stroom uit de tijdelijke mond Europoort het karakter van een dichtheidsstroom heeft. Deze stroom botst tegen de vloedstroom op de Nieuwe Waterweg op en drukt deze naar de noordelijke oever. Aangezien dit (veel) hinder oplevert voor de aldaar afmerende schepen, is toen besloten tot de bewaking van dit plaatselijke stroombeeld met de periodieke uitvoering van metingen in samenwerking met de Dienst Gemeentewerken Rotterdam gedurende de aanleg van Europoort. Deze metingen zijn beëindigd na de ingebruikname van de definitieve mond Europoort in 1971.

Een grote inspanning met de uitvoering van lodingen en metingen moest uiteraard worden geleverd op het eind van de beschouwde periode in de jaren 1967 - 1970 kort voor en tijdens de afsluiting van Volkerak (1969) en Haringvliet (1970).

Van meetaf aan zijn de opzet en uitvoering van de lodingen en metingen verzorgd door de Meetdienst Hellevoetsluis. Voor de zeer omvangrijke metingen is het gebruikelijk om meetprogramma's te schrijven ten gebruike aan boord van de vaartuigen. In de jaren 1955 - 1960 zijn de meetgegevens bij herhaling nog rechtstreeks te 's-Gravenhage verwerkt. Vanaf 1961 echter draagt de Meetdienst Hellevoetsluis zelf de volledige verantwoording voor de verwerking van de meetgegevens, voor de presentatie van de resultaten in tekeningen en voor de latere verzending o.m. naar het Hoofd van de Waterloopkundige Afdeling te 's-Gravenhage.

De groei van het aantal metingen in de loop der tijd, vooral in het midden van de zestiger jaren, levert een gestage stroom van tekeningen met meetresultaten. Met het oog op de vereiste overzichtelijkheid en hanteerbaarheid worden de tekeningen met meetresultaten vanaf mei 1967 ondergebracht in z.g. "blauwe mappen", voorzien van een inhoudsopgave.

- Achteraf -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 16

Achteraf blijkt deze werkwijze in te slaan bij de opdrachtgevers.

De "blauwe mappen" zijn handzaam onder te brengen in bibliotheken.

Aanvankelijk zijn de uitkomsten van veel metingen verwerkt in nota's. De gestage groei van het aantal metingen is oorzaak, dat dit na het midden van de zestiger jaren illusoir wordt. Praktisch is dit eenvoudigweg niet meer uitvoerbaar. Kort na de introductie van de "blauwe mappen" wordt op verzoek van enkele opdrachtgevers (o.m. Arrondissement Dordrecht) besloten om een min of meer uitgebreide toelichting op de meetresultaten op te nemen in de verzendbrieven. Hierop kon dan later worden teruggegrepen bij het samenstellen van nota's, artikelen of lezingen.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 17

. 2.4. INTERMEZZO

In de loop van de zestiger jaren voltrekken zich ingrijpende veranderingen op uiteenlopende terreinen van het maatschappelijk leven. De snelle ontwikkelingen leiden er toe dat de tot dan voor een ieder vertrouwde organisatiestructuren ter discussie komen te staan. Onder invloed van dit maatschappelijk krachtenspel ontstaat ook bij de Rijkswaterstaat de behoefte tot aanpassing van de organisatiestructuur aan de zich wijzigende maatschappelijke omstandigheden. Het wordt duidelijk, dat de zich aandienende nieuwe taken alsmede de sterk groeiende taken van de Rijkswaterstaat niet bij voortduring kunnen worden vervuld door uitbreiding van het personeelsbestand, dat tussen 1964 en 1974 van ca. 8000 tot ca. 11.500 medewerkers toeneemt en op 1 januari 1980 bijna 12.400 medewerkers telt. Mede om die reden gaat de leiding van de Rijkswaterstaat zich dan ook tezamen met haar organisatie-adviseurs bezighouden met de vraag hoe de Rijkswaterstaat in staat kan worden gesteld om zich aan te passen aan de snelle maatschappelijke ontwikkelingen. In het begin van 1969 worden een vijftal gespreksgroepen geformeerd om op deze wijze een aantal leidinggevende Rijkswaterstaatsfunctionarissen te betrekken bij de ontwikkeling van de gedachten op het gebied van de organisatie. Eind 1970 brengen deze gespreksgroepen een rapport uit aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat. De inhoud van dit rapport is naderhand onderwerp van bespreking tijdens de 1^e Bilderbergconferentie van de Directieraad onder voorzitterschap van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat.

Nog voordien treedt het nieuwe Organiek Besluit Rijkswaterstaat, vastgesteld bij K.B. van 14 januari 1971, in werking, waardoor duidelijk de "ruimte" wordt geschapen om tot verdere aanpassing over te gaan. Krachtens dit Organiek Besluit Rijkswaterstaat is de Rijkswaterstaat volgens de aanwijzingen van de minister belast met:

- de uitoefening van het oppertoezicht over de waterstaat;
- in het algemeen de behandeling van alle waterstaatsaangelegenheden, waaronder de zorg voor beveiliging van het land tegen het

- water, -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 18

water, de waterhuishouding in kwantitatieve en kwalitatieve zin, scheepvaartwegen en havens, landwegen en oeververbindingen en een veilige en vlotte verkeersafwikkeling te water en op de weg;

- de aanleg, het beheer en het onderhoud van Rijkswaterstaatswerken;
- het verzamelen van gegevens voor de kennis van de waterstaatkundige toestand en van het verkeer te water en te land;
- het bevorderen en het doen van onderzoeken en proefnemingen;
- het voorbereiden van regelen en de zorg voor de uitvoering en naleving daarvan.

De 1^e Bilderbergconferentie van de Directieraad van de Rijkswaterstaat vindt plaats op 18-20 februari 1971 in hotel "De Bilderberg" te Oosterbeek en is gewijd aan de gewenste aanpassing van de organisatie van de Rijkswaterstaat met het oog op de in gang zijnde maatschappelijke ontwikkelingen. Een van de overwegingen, die de grondslag vormen voor deze aanpassing, is dat het karakter van de Rijkswaterstaat organisatorisch noopt tot een evenwichtige opbouw, waarbij drie elementen ieder voldoende tot hun recht kunnen komen nl.:

- het centrale bestuurlijke en coördinerende element (hoofddirectie)
- de decentrale bestuurlijke onderdelen (regionale directies e.d.)
- de technisch-wetenschappelijke elementen (specialistische diensten, bouwdiensten e.d.)

Tijdens de bijeenkomst wordt besloten tot de:

- versterking van de organisatorische samenhang binnen de Rijkswaterstaat.

(door het instellen van Overlegorgaan, regiocomité's, specialistische comité's en functionele beleidsgroepen)

- versterking van de regionale directies

(dwz. versterking van het management van de decentrale bestuurlijke onderdelen van de Rijkswaterstaat door de instelling van een directieteam onder leiding van de hoofdingenieur-directeur, de opheffing van de arrondissementen en de gelijktijdige instelling van functionele

- hoofdafdelingen -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 19

hoofdafdelingen binnen de regionale directies)

- versterking van het personeelsbeleid

(door decentralisatie van het personeelsbeleid; de aanstelling van een personeelsfunctionaris per directie of dienst).

Vrijwel gelijktijdig met de instelling van de personeelsstop op 21 juli 1971 ter stabilisatie van het personeelsbestand van de Rijkswaterstaat, ontvangt iedere medewerker per post een exemplaar van de beschouwing, getiteld:

"Aanpassing van de organisatie van de Rijkswaterstaat"

Tijdens de 1^e Bilderbergconferentie in 1971 is de ontwikkeling van de bouwdirecties en de technisch-wetenschappelijke diensten (Waterhuishouding en Waterbeweging, RIZA) minder - althans niet specifiek - aan de orde geweest. Anders is dit tijdens de 2e Bilderbergconferentie, die plaatsvindt op 17-19 oktober 1974 te Oosterbeek.

Eén van de gespreksonderwerpen is dan de vraag: "Hoe zou de verhouding dienen te zijn tussen de technisch-wetenschappelijke diensten en de regionale directies. Een en ander gelet op de eventueel te vormen regio-afdelingen, districten van enkele technisch-wetenschappelijke diensten en de toekomstige ontwikkeling daarvan".

Tijdens deze bijeenkomst wordt gesteld, dat:

- bij de technisch-wetenschappelijke diensten, evenals bij de beheersdiensten d.i. de regionale directies, de te verwachten ontwikkelingen kunnen worden getoetst aan het verwachte werkpakket, de taak van andere Rijkswaterstaatsdiensten (doorschuifmogelijkheden) en de rol van deskundigen buiten de Rijkswaterstaat (uitbestedingsmogelijkheden);
- de adviestaak tweedelig is nl. hulp en bijstand aan de beheersdiensten (hetgeen ook tot een zekere landelijke coördinatie zal leiden) en advies aan de hoofddirectie;

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 20

- voor de omvang van het werkpakket op technisch-wetenschappelijk gebied in het algemeen geen inkrimping of stabilisatie is te verwachten, doch eerder een zekere groei. Het advieswerk krijgt door het nationale karakter van diverse zaken een aparte dimensie; onderzocht zal worden hoe de adviserende taak van de technisch-wetenschappelijke diensten duidelijker kan worden afgegrensd van de beleidstaak van de hoofddirectie. Ook in de verhouding tussen de technisch-wetenschappelijke diensten en de beheersdiensten zullen advies en beleid in principe gescheiden moeten blijven;
 - de technisch-wetenschappelijke diensten dienen te worden gezien als een staf van hoogwaardig personeel met een groep medewerkers, die de gegevens toeleveren. In deze toeleveringssector bestaan meer doorschuifmogelijkheden (naar de beheersdiensten) dan tot dusver gebruikt worden en wellicht ook meer uitbestedingsmogelijkheden;
 - de technisch wetenschappelijke diensten kunnen zich niet geheel beperken tot "specifieke Rijkswaterstaatsfacetten die niet door derden kunnen worden uitgevoerd". Alleen duidelijk te identificeren onderzoek kan worden uitbesteed; dit vergt uiteraard begeleiding;
 - terwille van een afgewogen toewijzing van personeel en financiële middelen in het kader van de planning op lange termijn en de ontwikkeling van de organisatie van de gehele Rijkswaterstaat, heeft de hoofddirectie een sturende taak t.a.v. het totale onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma
- Resultaten 2^e Bilderbergbijeenkomst, punten 21 t/m 26.

Overigens besteedde de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat reeds voor de 2^e Bilderbergconferentie de nodige aandacht aan de technisch-wetenschappelijke diensten in zijn brief nr. A/N 64482 van 18 september 1973, over het onderwerp:

"Positie van de Studiediensten."

In deze brief wordt gesteld, dat voor het advies- en onderzoekwerk ten behoeve van de "natte" waterstaat, dat thans nog behoort tot het werkterrein van acht met name genoemde verschillende dienstonderdelen, een betere coördinatie wenselijk is, hetgeen te bereiken is door een krachtige bundeling van het desbetreffende advies- en onderzoekwerk in één organisatie, waarvoor de directie Waterhuishouding en Waterbeweging uit hoofde van haar taken en deskundigheden het meest geëigend is.

Enkele belangrijke voorwaarden, waaraan het advies- en onderzoekwerk zal hebben te voldoen, worden in de brief als volgt nader geformuleerd.

- Enerzijds -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 21

Enerzijds zal het advies- en onderzoekwerk moeten kunnen voorzien in:

- a. de behoefte aan een systematische opslag van eenduidig interpreteerbare waterstaatsgegevens;
- b. de behoefte aan meer fundamenteel gericht speurwerk, hieronder te verstaan: onderzoek gericht op de ontwikkeling van kennis ten dienste van in de toekomst te verrichten operationeel advies- en onderzoekwerk;
- c. een zo doelmatig mogelijk gebruik van de beschikbare capaciteiten.

Anderzijds is het van essentieel belang, dat het advies- en onderzoekwerk blijft voorzien in de behoeften van de buitendiensten (regionale directies c.a.) van de Rijkswaterstaat bij de uitoefening van de taken, waarvoor deze diensten zijn gesteld (b.v. planstudies, de uitvoering van waterbouwkundige werken, de verlening van vergunningen, de zorg voor de toestand van waterwegen, waterkeringen, kustverdedigingen e.d., vraagstukken op het gebied van de kwantitatieve en kwalitatieve waterhuishouding, nautische zaken, subsidiezaken, zaken van oppertoezicht). Dit vereist, dat het advies- en onderzoekwerk grotendeels wordt uitgevoerd in gebondenheid met de lokale problematiek en de lokale behoeften.

In de brief wordt voorts gesteld, dat krachtens de in voorbereiding zijnde Wet op de Waterhuishouding dit voor de Directie Waterhuishouding en Waterbeweging reeds een organisatie in districten - volgens drie hydrografische hoofdgebieden - vereist. Het blijkt mogelijk, aldus deze brief, om via dit districtenstelsel te komen tot de vereiste mate van regionale binding van het advies- en onderzoekwerk, temeer daar binnen één district meer advies en onderzoekgroepen geografische gespreid werkzaam kunnen zijn. Dit laatste geldt in zeer sprekende mate voor het - naast de drie vorenbedoelde districten - te vormen district Noordzee en Kust, dat door zijn grote uitgestrektheid om een aantal gespreide sub-organisaties zal vragen.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 22

In de brief over de "Positie van de Studiediensten" wordt voorts nog gesteld, dat nader zal moeten worden gezien of bepaalde werkzaamheden bij de voorgenomen organisatievorm, waarbij alle regionale studiediensten (deels) zullen worden ondergebracht bij districten van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, buiten het werkterrein van de districten zullen moeten blijven; gedacht wordt bijv. aan de nauw met het dagelijks beheer verbonden metingen, zo deze in de huidige situatie door studiediensten worden uitgevoerd.

Dit laatste aspect wordt kort na ontvangst van deze brief ter discussie gesteld bij de directie Waterhuishouding en Waterbeweging en de diverse meet- en studiediensten.

De volgende notities zijn daarvan het resultaat:

Taakverdeling tussen studiediensten en regionale directies

door ir. K.P. Blumenthal

december 1973

Taakverdeling tussen beherende instanties en studie-/meetdiensten bij het uitvoeren van metingen

door ir. W.Th.J.N.P. Bakker

ir. J.J. Pilon

ir. W.J. v.d. Ree

januari 1974

(De realisatie van de gevraagde notitie aan de studiediensten Hoorn, IJmuiden en Delfzijl is in Hellevoetsluis onbekend gebleven).

Ondanks enige nuances ligt de strekking van beide notities in elkaars verlengde. Het korte termijnwerk, dat op routinebasis kan geschieden, ware onder te brengen bij de regionale beheersdirecties.

- Op -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 23

Op andere wijze is een en ander - na de 2^e Bilderbergconferentie(!) - verwoord in de brief van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, nr. O-27048 van 22 april 1976, inzake de "Taak- en gebiedsafbaking t.a.v. de Noordzee". Onder het hoofd "Metingen en Onderzoek" wordt daarin het volgende bepaald:

- (a). "Metingen ten behoeve van bewaking in het kader van het dagelijks beheer wordt ook op de Noordzee onder verantwoordelijkheid van de beheersdirectie uitgevoerd".
- (b). Alle metingen en informatie-winning ten behoeve van:
 - 1. het verzamelen van kennis omtrent de waterstaatkundige toestand in breder verband en het verdiepen van inzicht in de ontwikkeling op langere termijn;
 - 2. onderzoek gericht op de technisch-wetenschappelijke advisering aangaande de zich bij de beheersdirecties voordoende problemen worden onder verantwoordelijkheid van specialistische diensten uitgevoerd.

Niettemin, een duidelijke eenheid van handelen is nadien niet bereikt. De taakverdeling tussen regionale directies en advies-(studie)diensten met betrekking tot de uitvoering van metingen en onderzoek is helaas nog immer een onderwerp van discussie door verschil in interpretatie. Een eenduidige opinio communis, met eventueel daaruit afgeleide regionale afspraken, ontbreekt nog steeds !

In de hiervoor geciteerde brief van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat over de "Positie van de Studiediensten" is - zoals hiervoor reeds bleek - in algemene zin sprake van de instelling van districten. Tevens wordt daarin echter ook met name gesproken over de instelling van het district Zuid-West Nederland (het latere district Zuidwest) per 1 januari 1974 en de onderbrenging van dit district bij de directie Waterhuishouding en Waterbeweging.

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 24

Met het oog hierop werd reeds op 2 april 1973 door de Hoofddirectie van de Waterstaat een werkgroep ingesteld met als opdracht:

"Nader te bezien op welke wijze een deel van de Waterloopkundige Afdeling (van de Deltadienst) kan overgaan naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, alsook welke personen daarbij zijn betrokken; als richtdatum voor deze overgang geldt 1 januari 1974"

Deze "Overleggroep Districtsvorming Zuid-West Nederland" kiest als uitgangspunt, dat naar de mening van het hoofd van de Deltadienst en het hoofd van de Waterloopkundige Afdeling de volgende onderdelen van deze laatste Afdeling in principe in aanmerking komen voor overbrenging naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging:

	<u>Formatie 1973</u>
sectie Waterbeheersing	53
Meetdienst voor het Benedenrivierengebied (Bureau Hellevoetsluis)	107
sectie Hydraulische berekeningen en Elektrisch Laboratorium	25

Na ampele overwegingen komt de Overleggroep in haar advies tot de conclusie, dat de sectie Waterbeheersing voor wat betreft het personeel en de aanwezige deskundigheden en ervaring geheel past in het te vormen district.

Beschouwing van de taken van de sectie Hydraulische berekeningen en Elektrisch laboratorium brengt de Overleggroep tot de conclusie dat in de positie van deze sectie in het huidige stadium geen wijziging kan worden aangebracht. Dit blijkt voor het tot stand komen van het district Zuid-West niet zeer bezwaarlijk te zijn, omdat de bestaande samenwerking tussen de sectie Waterbeheersing en de sectie Hydraulische berekeningen en Elektrisch Laboratorium in de nieuwe situatie vooralsnog op dezelfde voet kan worden gecontinueerd.

Het advies van de "Overleggroep" van 2 december 1973 besluit met de vermelding van twee resterende problemen w.o.:

de hergroepering van de meetactiviteiten in Zuid-Westelijk Nederland.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 25

Voor het opstellen van een plan voor deze hergroepering acht de Overleggroep zich qua samenstelling minder geschikt; dit ware aan een daartoe te vormen werkgroep op te dragen.

Met betrekking tot deze hergroepering en nog uitgaande van de afsluiting van de Oosterschelde in 1978 schrijft ir. J.F. Agema, voorzitter van de Overleggroep, in zijn hoedanigheid van hoofd van de Waterloopkundige Afdeling/Deltadienst aan de leden van de "Overleggroep" het volgende:

De herstructurering van de Bureaux Hellevoetsluis en Zierikzee van de Waterloopkundige Afdeling van de Deltadienst zou tussen 1975 en 1978 tot stand kunnen worden gebracht, waartoe de volgende acties, welke relatief veel tijd vergen, dienen te worden ondernomen:

- a. de organisatie en formatie van de districten Z.W., W en W en K&Z. W en W met eventuele afdelingen, in het bijzonder de meetapparaten in ruimste zin, opzetten en het bepalen van de vestigingsplaatsen;
- b. de inspraak-procedure met medewerkers houden; daarna medewerkers definitief indelen bij het district Z.W., W en W resp. het district K&Z W en W (studiedienst Vlissingen en studiedienst Hellevoetsluis/'s-Gravenhage);
- c. vaststellen van de materiële uitrusting, vaartuigen, laboratoria, instrumenten van de diensten genoemd onder b., daarna verdeling van de beschikbare middelen en eventueel aanvullen met nieuwe;
- d. voorzover nodig kantoren en ligplaatsen voor vaartuigen e.d. zoeken;
- e. realisatie van de herstructurering in fasen tussen 1975 en 1978.

Op 1 januari 1975, een jaar later dan was voorzien, wordt het district Zuidwest van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging met standplaats Dordrecht ingesteld. In de instellingsbrief van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, nr.085151 van 12 december 1974, wordt met geen woord gerept over de wijze, waarop mogelijk in de toekomst zal worden voorzien in de gesignaleerde behoefte aan een eigen meetdienst bij dit district.

- Inmiddels -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 26

Inmiddels is de Commissie Oosterschelde, vastgesteld bij beschikking van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 15 augustus 1973, wel al druk bezig met haar rapport van 15 februari 1974, waarin zij zich uitspreekt tegen de voorgenomen wijze van afsluiting van de Oosterschelde en pleit voor de bouw van een stormvloedkering in de mond van de Oosterschelde.

Na ontvangst van de resultaten van het hiervoor benodigde onderzoek besluit de regering in 1976 tot de bouw van een beweegbare stormvloedkering in de Oosterscheldemonde, die in 1985 gereed dient te zijn.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 27

. 2.5. GEBOUW, STANDPLAATS EN PERSONEELSFORMATIE

De afsluiting van het Haringvliet op 2 november 1970 luidt een nieuwe periode in voor de Meetdienst voor het Benedenrivierengebied te Hellevoetsluis. Al snel blijkt dat de werkzaamheden bepaald niet ten einde lopen. Uitgaande van deze wetenschap, doet zich toch langzamerhand de behoefte gevoelen aan een betere huisvesting voor deze Meetdienst. Op 28 mei 1971 doet dr. J.J. Dronkers - het toenmalig hoofd van de Waterloopkundige Afdeling van de Deltadienst - de toezegging, dat hij moeite zal doen voor de realisatie van een nieuw kantoorgebouw aan de Werkhaven te Hellevoetsluis. De voorbereidingen hiervoor stagneren na het overlijden van dr. J.J. Dronkers op 20 februari 1973. Daarna blijkt de realisatie in toenemende mate afhankelijk te worden gesteld van de formatie, terwijl de standplaats Hellevoetsluis als vestigingsplaats met het voortschrijden van de tijd vaker ter discussie wordt gesteld. Onmiskenbaar is daarbij de invloed van de veranderingen in de organisatie van de Rijkswaterstaat.

Vooreerst echter is de personeelsformatie van de Meetdienst bepalend voor de grootte van een nieuw te stichten gebouw. De vaststelling hiervan wordt evenwel bij voortduring bemoeilijkt door de inkrimpingen van de personele sterkte en de trage behandeling van de formatievoorstellen.

Met de afsluiting van het Haringvliet op 2 november 1970 zijn de Deltawerken in het noordelijk Deltagebied voltooid. Nu vragen de gevolgen daarvan voor de stroom- en getijbeweging in het Benedenrivierengebied om de nodige aandacht, terwijl daarenboven de bouw van de nieuwe havenmond Hoek van Holland met de aanleg en verdieping van de Maas- en Eurogeul nog volop in gang is. Deze werken zullen eerst in de loop van 1975 gereedkomen. Dit laatste betekent voor de Meetdienst voor het Benedenrivierengebied te Hellevoetsluis, dat naarmate de werken vorderen haar werkzaamheden zich in toenemende mate naar het zeegebied verplaatsen. Hierdoor ontstaat de behoefte om het vlootbestand met daarin opgenomen de zeegaande meetkotter m.s. "Prof. Lorentz", die in 1966 in dienst werd gesteld, met een paar grote zeegaande peil- en meetvaartuigen uit te breiden.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 28

De voorbereiding van de nieuwbouw van dit type vaartuigen blijkt veel tijd in beslag te zullen nemen, waarom in april 1974 machtiging wordt gevraagd voor de aankoop van twee viskotters t.w. de KW 146 en de SL 1. Gelijktijdig wordt machtiging gevraagd om deze viskotters en door ombouw aan te passen voor peil- en meetwerkzaamheden en uit te rusten met instrumenten en verbindingsmiddelen. Na verkregen machtiging in mei/juni 1971 vindt de ombouw plaats, waarna deze viskotters op 20 juni en 9 augustus 1972 resp. als m.s. "Slijkgat" en m.s. "Roompot" in dienst worden gesteld. Dit vraagt echter om meer personeel dan beschikbaar is gekomen door het uit de vaart nemen van de motorvlet "Kabbelaar" en het karteringsvaartuig m.s. "Krabbe". Om ondanks de van kracht zijnde personeelsstabilisatie daarin toch te kunnen voorzien, dient op 6 juli 1972 een 5-tal vacante formatieplaatsen (4 r.a.III/meetassistenten en 1 r.a.III/motorschepper) beschikbaar te worden gesteld om de 6 benodigde bestandplaatsen te kunnen verkrijgen voor de scheepsbemanning van de beide nieuwe meetkotters.

Eerder reeds waren op 24 december 1971, onder invloed van de afgekondigde personeelsstop op 21 juli 1971 een zevental formatieplaatsen ingeleverd. De volgende personele inkrimping vindt plaats, wanneer de formatievoorstellen 1973/1974 en 1975 in 1976 worden behandeld. In de loop van 1976 moeten in totaal 5 formatieplaatsen worden ingeleverd.

Het formatievoorstel 1976 voor de Meetdienst Hellevoetsluis met daaraan toegevoegd een alternatief formatievoorstel voor het geval 28 formatieplaatsen en 4 vaartuigen zullen overgaan naar het op 1 januari 1975 ingestelde district Zuidwest bij de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, is opgenomen in het formatievoorstel 1976 van de Deltadienst van 1 september 1976. Behoudens de rangswijzigingen van een tweetal formatieplaatsen van de tekenkamer, zijn de beide formatievoorstellen evenwel niet in behandeling genomen, zulks in afwachting van de vorming van het district Kust en Zee.

Nu, vijf jaar later, dateert de vigerende formatie nog altijd uit 1975.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

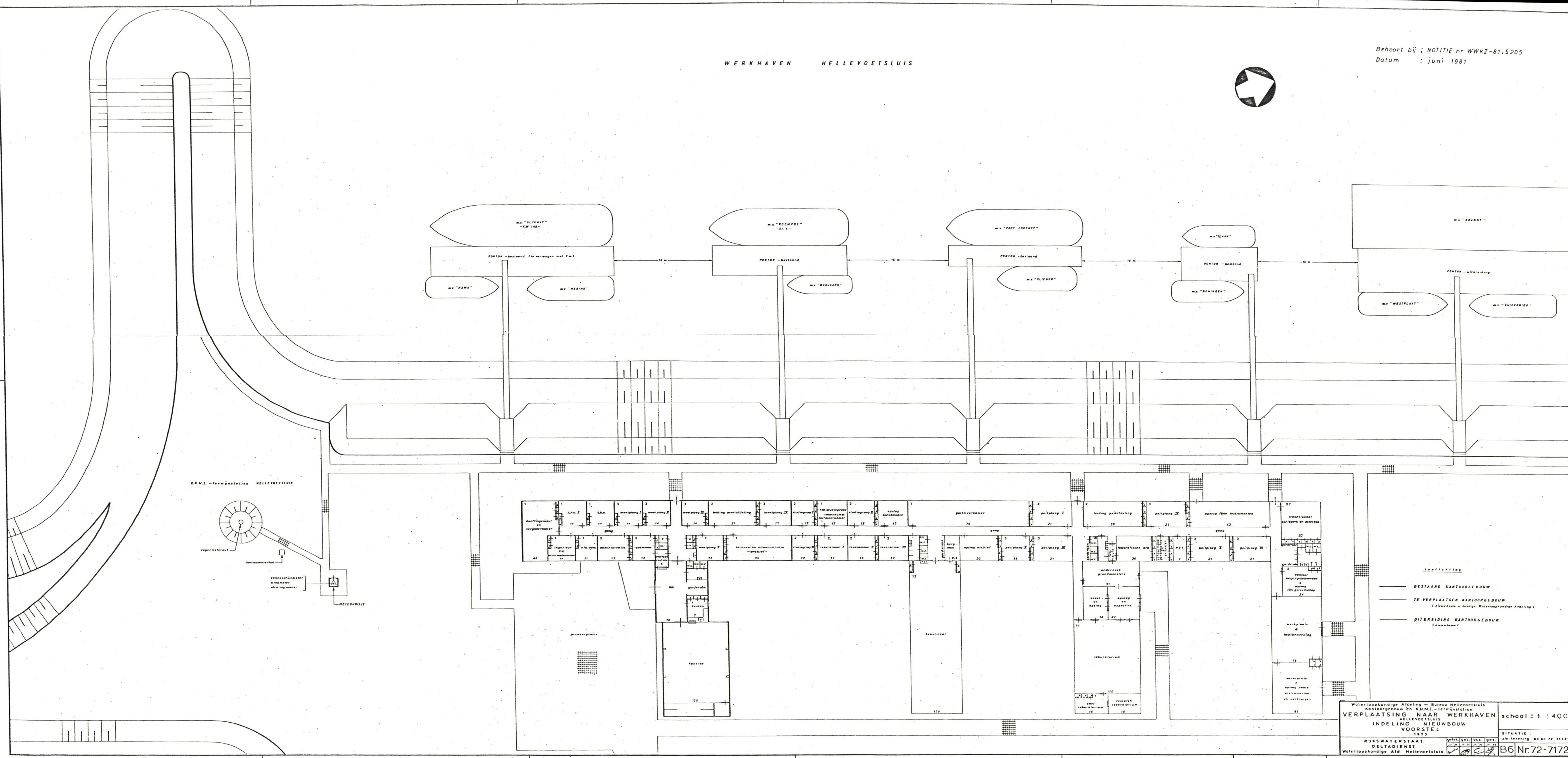
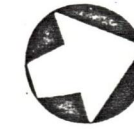
datum: juni 1981

bladnr: 29

Het kantoorgebouw van de Meetdienst voor het Benedenrivierengebied is in de loop der jaren steeds weer opnieuw uitgebreid tot het in 1974 de huidige omvang bereikte. Het oudste gedeelte dateert uit 1956 en is nog afkomstig uit de periode van de Dijksherstel na 1953. Na de reeds gememoreerde toezegging van dr. J.J. Dronkers verzocht het hoofd van de Deltadienst bij brief 24 november 1971 aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat om in de begroting 1973 van de Rijksgebouwendienst een bedrag van f 500.000,- te doen opnemen voor de bouw van een kantoorgebouw met een meer permanent karakter voor de Meetdienst voor het Benedenrivierengebied, onder opmerking dat wordt overwogen om dit gebouw te doen plaatsen aan de oostzijde van de Werkhaven te Hellevoetsluis. Daar antwoord uitblijft wordt dit verzoek in december 1972 en november 1973 herhaald met betrekking tot de begroting van de Rijksgebouwendienst in 1974 resp. 1975.

Intussen is op 16 maart 1972 tijdens een bespreking tussen vertegenwoordigers van de Centrales van verenigingen van ambtenaren met het Hoofd van de afdeling Personeel ter Hoofddirectie van de Waterstaat geconstateerd dat bij de behuizing van de Meetdienst te Hellevoetsluis een kantinegelegenheid ontbreekt. Deze wordt opgenomen in de plannen, die in de loop van 1972 bij de Meetdienst te Hellevoetsluis worden gemaakt voor een nieuw kantoorgebouw aan de Werkhaven te Hellevoetsluis. In deze plannen wordt er vanuitgegaan, dat het bestaande kantoor van de Dienst Afdamming Haringvliet, welke dienst op 12 juni 1972 werd opgeheven, deel zal uit maken van dit nieuwe kantoorgebouw. Na de inzending van deze plannen wordt niets meer vernomen.

Bij zijn brief van 29 maart 1974 bericht het hoofd van de Deltadienst aan zijn ambtgenoot in de directie Zuid-Holland, dat het in de bedoeling ligt om het kantoorgebouw c.a. van de Meetdienst te Hellevoetsluis te verplaatsen naar de Werkhaven aldaar, omdat deze locatie, vooral ten aanzien van de beschikbare (terrein-) ruimte geschikter is dan de huidige. Tevens wordt bericht, dat de Werktuigkundige Dienst van de Waterloopkundige Afdeling ten behoeve van opslag en revisie c.a. van meetopstanden sinds geruime tijd een terrein aan de oostzijde van de Werkhaven in gebruik heeft.

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 30

De aldaar beschikbare faciliteiten, o.m. de nabijheid van een constructiebedrijf, zijn zeer doelmatig voor de Werktuigkundige Dienst, mede omdat van Hellevoetsluis uit het plaatsen van meetpalen e.d. wordt verzorgd. In genoemde brief wordt geconcludeerd, dat het van groot belang is dat aan de betreffende Werkhaven het vereiste terrein voor genoemde doeleinden beschikbaar blijft. Door de directie Zuid-Holland is tot op heden met de in deze brief geuite wensen steeds rekening gehouden bij alle besprekingen c.a. over de toekomstige bestemming van de Werkhaven te Hellevoetsluis.

Inmiddels ontbreekt echter nog elk antwoord op de verzoeken aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat om gelden voor de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor de Meetdienst Hellevoetsluis te doen opnemen in de begroting van de Rijksgebouwendienst. Als dan in oktober 1974 wederom wordt gevraagd om de inzending van de benodigde gegevens voor de ontwerp-begroting van de Rijksgebouwendienst, nu voor het jaar 1976, wordt vanuit Hellevoetsluis bij brief van 28 oktober 1974 het voorstel gedaan om in de bedoelde begroting een bedrag van f 600.000,-- te willen doen opnemen. Dit voorstel wordt door het hoofd van de Deltadienst vervolgens met instemming doorgezonden. Daarop volgt op diens uitnodiging op 10 januari 1975 een bespreking met de heer S.O. Kuneman, het Hoofd van de Afdeling Algemene Zaken ter Hoofddirectie van de Waterstaat. Tijdens deze bespreking wordt gevraagd om een motivering van de standplaats Hellevoetsluis als vestigingsplaats voor de Meetdienst Hellevoetsluis. Deze motivering dient op 20 januari 1975 beschikbaar te zijn voor een bespreking tussen de heer Kuneman en de Afdeling Organisatie ter Hoofddirectie van de Waterstaat. De tekst van de op die datum ter bespreking verstrekte motivering is hieronder weergegeven.

DISTRICT ZEE EN KUST

REGIO HELLEVOETSLUIS

- kust binnen de provincie Zuid-Holland -

STANDPLAATS HELLEVOETSLUIS

MOTIVERING

UITGANGSPUNTEN

- Het kantoorgebouw dient te worden gesitueerd bij de haven, waarin de vaartuigen een ligplaats krijgen toegewezen.
- Het zwaartepunt van het werk dient op zo kort mogelijke afstand uit de haven te liggen. Dit zwaartepunt ligt zeewaarts van het kustvak Brouwersdam - 's-Gravenzande.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 31

KEUZEMOGELIJKHEDEN VOOR STANDPLAATS

1. Scheveningen
2. Hoek van Holland
3. Hellevoetsluis

TYPING HAVENS

1. Scheveningen

Bij ongunstig weer (golfbeweging !) zijn de vaartuigen in de haven van Scheveningen opgesloten. Een scheepvaartweg landinwaarts ontbreekt. Het havenpeil is afhankelijk van de zeestand (stormvloed !).

2. Hoek van Holland

De haven heeft een uitvalsweg landinwaarts. Het havenpeil is afhankelijk van de zeestand (stormvloed !) De Rijksvaartuigen moeten bij het verlaten en binnenlopen van de haven tussen drukke zeescheepvaart manoeuvreren.

3. Hellevoetsluis

De haven van Hellevoetsluis ligt aan binnenwater. Het havenpeil is afhankelijk van de waterstand op het - afgesloten - Haringvlietbekken.

STANDPLAATSFACTOREN

1. Havenaccommodatie voor vaartuigenpark.
2. Beschikbaarheid bouwgrond aan haven voor kantoorgebouw.
3. Mogelijkheden om personeel aan te trekken (arbeidsmarkt)
4. Goede en betaalbare huisvestingsmogelijkheden (woningmarkt)
5. Korte afstand woning-haven (13-uursmetingen ! openbaar vervoer; verkeersopstoppen; reistijd).
6. Huidige woonplaats personeel.
7. Nautische mogelijkheden voor hulpverlening met vaartuigen en personeel aan District Z.W. van de Directie W. en W.

KEUZE STANDPLAATS

SCHEVENINGEN is als standplaats weinig aantrekkelijk;

- het zwaartepunt van het werkgebied ligt grotendeels op een afstand van meer dan 15 mijl uit de haven.
- de nautische mogelijkheden voor hulpverlening met vaartuigen en personeel aan District Z.W. van de Directie W. en W. zijn minimaal.
- ook de overige standplaatsfactoren vallen bepaald niet uit in het voordeel van Scheveningen.

HOEK VAN HOLLAND is om meer dan een reden ook minder geschikt als standplaats, ook al ligt het zwaartepunt van het werkgebied gedeels binnen een afstand van 15 mijl uit de haven:

- in de mond van het Haringvliet kan bij minder gunstig weer (golfbeweging) nog relatief lang gewerkt worden. Verslechteren de weersomstandigheden, dan kunnen de vaartuigen niet meer terugkeren naar Hoek van Holland, doch dienen ligplaats te Stellendam te kiezen.
- in de Berghaven is geen havenaccommodatie aanwezig voor de vloot van het District Zee en Kust; Europoort is onaantrekkelijk in verband met de grote zeescheepvaart.
- De mogelijkheden om bouwgrond voor kantoorgebouw aan haven te verwerven lijken twijfelachtig.
- de huisvestingsmogelijkheden zijn - met name voor het lagere personeel - weinig aantrekkelijk (hoge huren !).

HELLEVOETSLUIS verdient - in vergelijking met Scheveningen en Hoek van Holland - bepaald de voorkeur:

- het zwaartepunt van het werkgebied ligt volledig binnen een afstand van 15 mijl uit de haven.
- zonder enig bezwaar kunnen zo lang mogelijk werkzaamheden in de mond van het Haringvliet worden uitgevoerd.
- havenaccommodatie en bouwgrond voor kantoorgebouw aan haven zijn niet alleen beschikbaar doch volledig Rijkseigendom.
- de huisvestingsmogelijkheden voor het personeel zijn aantrekkelijk (in hoofdzaak eengezinswoningen).
- het aantrekken van personeel levert geen moeilijkheden op.

januari 1975.

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 32

Later staat in het Interim-rapport OS-S381/bijl. van april 1975 inzake de "Vorming directie Waterhuishouding en Waterbeweging nieuwe stijl" van de Afdeling Organisatie, goedgekeurd door de Directieraad, o.m. te lezen:

4.3. Vestigingsplaatsen

Na de onder 3.1. bedoelde afsplitsing ten behoeve van het district Zuidwest, zal het overblijvende deel van het Bureau Hellevoetsluis zich geheel richten op de taken van het toekomstige district Kust en Zee.

Ook op langere termijn gezien wordt Hellevoetsluis een juiste standplaats voor een meetdienst van dat district geacht.

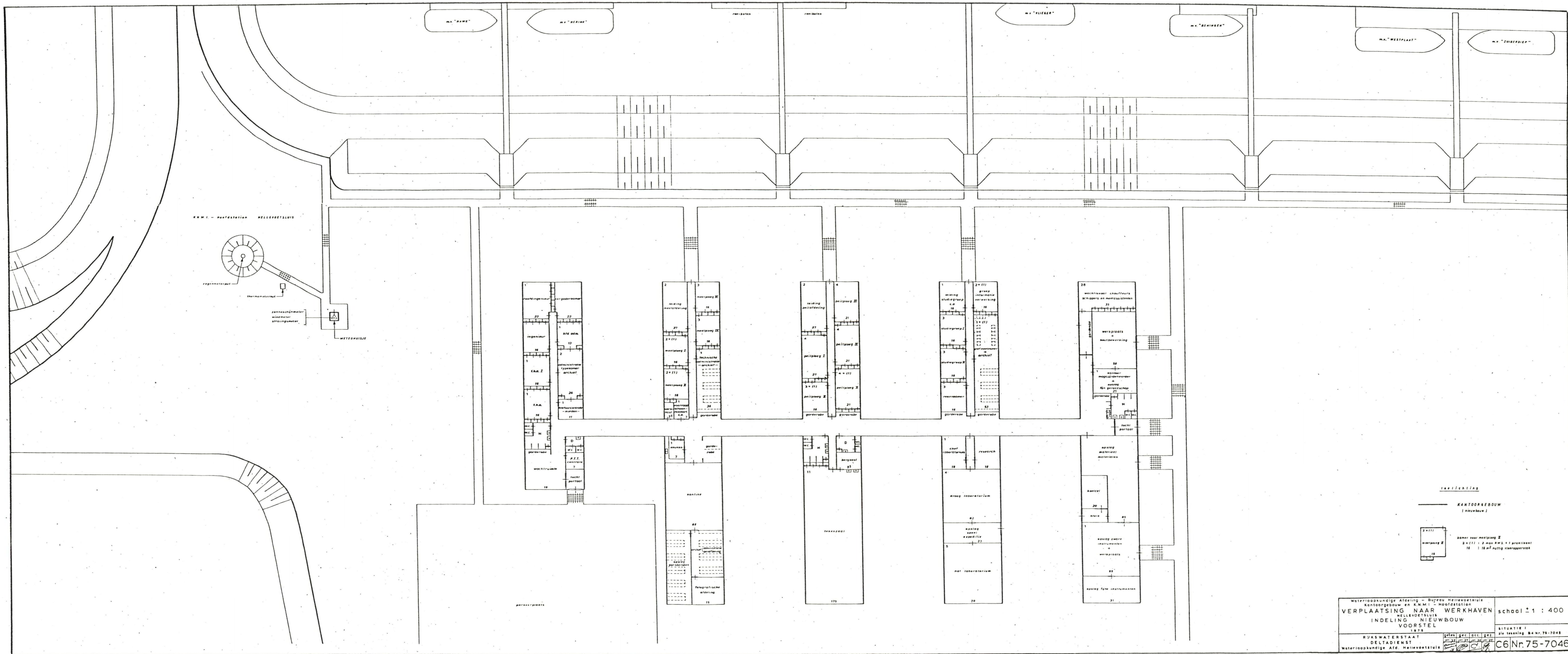
Een voordeel van deze standplaats is bovendien, dat wanneer het weer metingen op zee niet toelaat, de meetcapaciteiten kunnen worden ingezet voor dienstverlening aan het district Zuidwest.

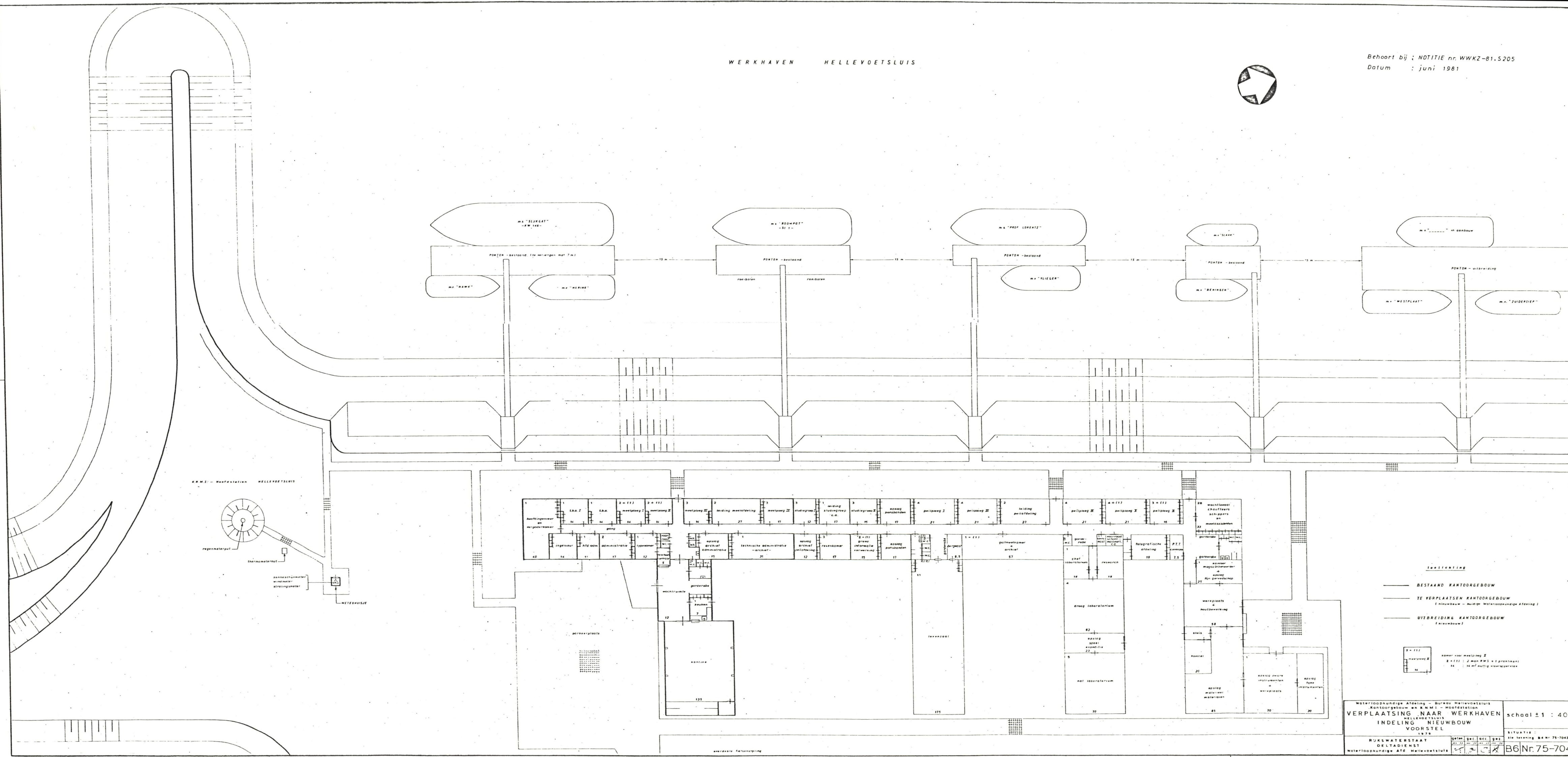
Dit interim-rapport is destijds, in het kader van de voorlichting inzake de afsplitsing ten gunste van het district Zuidwest, aan alle medewerkers van de Meetdienst Hellevoetsluis uitgereikt.

Ter voorbereiding van de bespreking met de heer Kuneman was voordien in overleg met het Hoofd van de Waterloopkundige Afdeling/Deltadienst een nieuw ontwerp voor een kantoorgebouw aan de Werkhaven te Hellevoetsluis gemaakt met de toenmalige personeelsbezetting van de Meetdienst Hellevoetsluis als uitgangspunt.

De tekeningen, die op dit ontwerp betrekking hebben zijn naderhand onder bijvoeging van vorenstaande motivering van de standplaats Hellevoetsluis als plaats van vestiging door de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging bij zijn brief van 26 februari 1975 toegezonden aan de heer S.O. Kuneman, terwijl een afschrift hiervan met de genoemde bijlagen werd verzonden aan het hoofd van de Afdeling Organisatie van de Hoofddirectie van de Waterstaat. In deze brief is voorts nog gesteld, dat Hellevoetsluis als plaats van vestiging gehandhaafd zal blijven bij de toekomstige overgang van de Meetdienst Hellevoetsluis in aangepaste vorm naar het nog in te stellen district Kust en Zee.

- Later -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 33

Later - in oktober 1975 - is het voorliggende ontwerp voor de terreinindeling aan de Werkhaven te Hellevoetsluis nog aangepast voor de gelijktijdige huisvesting van de meetsectie van de Fysische Afdeling/directie Waterhuishouding en Waterbeweging.

In datzelfde jaar 1975 wordt in de Millioenennota een nieuw "Extra Werkgelegenheidsprogramma" aangekondigd. Met het oog hierop wordt vanuit Hellevoetsluis bij brief van 7 november 1975 het voorstel ingezonden om de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor de Meetdienst Hellevoetsluis te doen opnemen in het z.g. "Werkenbestand" van dit "Extra Werkgelegenheidsprogramma". Dit voorstel wordt door het hoofd van de Deltadienst doorgezonden aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat.

Voor het geval echter, dat de nieuwbouw op deze wijze niet is te realiseren stelt het hoofd van de Deltadienst in zijn brief van 12 december 1975 voor aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat om voor dit doel een bedrag van f 1.500.000,- te doen opnemen in de ontwerp-begroting van de Rijksgebouwendienst voor het jaar 1977.

Ondertussen vindt op 28 november 1975 een gesprek plaats met de heer ing. P. Vreugdenhil, het nieuw benoemde hoofd van de Afdeling Algemene Zaken ter Hoofddirectie van de Waterstaat over de bouw van een nieuw kantoorgebouw aan de Werkhaven te Hellevoetsluis. De heer Vreugdenhil wil het bestaan van de kantoorgebouw aan de Werkhaven, dat z.i. nog goed bruikbaar is, handhaven. Voor de nu te maken plannen voor een (deels) nieuw kantoorgebouw voor de Meetdienst Hellevoetsluis aan de Werkhaven te Hellevoetsluis gelden krachtens deze bespreking buitendien de volgende uitgangspunten:

- formatieschema per 1 januari 1977

(bij ontstentenis daarvan de huidige reële personeelsbezetting aanhouden)

- programma van eisen opstellen c.q. aanpassen
- ontwerp en kostenraming maken voor

- . kantoorgebouw met behoud van bestaand kantoorgebouw
- . kantoorgebouw zonder behoud van bestaand kantoorgebouw inclusief het slopen van bestaand gebouw
- . ligplaatsaccommodatie vaartuigen.

- Naderhand -

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 34

Naderhand is deze afspraak bevestigd in de brief van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, nr. Z 19532 van 19 maart 1976 aan de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging.

In de Nieuwjaarsrede 1976 van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat wordt daarop melding gemaakt van het feit, dat "Vorbereidende werkzaamheden en onderhandelingen plaatsvonden voor de verbetering van de huisvesting van een aantal dienstonderdelen, waaronder....., de Meetdienst van de Deltadienst te Hellevoetsluis."

In de loop van 1976, het jaar waarin de regering beslist ten gunste van de bouw van een stormvloedkering in de Oosterscheldemon, blijkt dat bij het maken van plannen voor een nieuw kantoorgebouw voor de Meetdienst Hellevoetsluis aan de Werkhaven te Hellevoetsluis, uitgegaan dient te worden van een *goedgekeurd* formatieschema per 1 januari 1977. Opnieuw begint het wachten.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 35

2.6. WERKZAAMHEDEN 1971-1975/1978

Met de afsluiting van het Haringvliet vindt een drastische verandering plaats in de hydraulische situatie in het werkgebied van de Meetdienst Hellevoetsluis. In de mond van het Haringvliet blijft een sterk afgezwakte stroombeweging over, waarin alleen verandering optreedt bij hoge rivierafvoer. De stroom trekt, zeker na de afsluiting van het Brouwershavensche Gat in 1971, sterker langs de koppen van de eilanden, die de invloed daarvan merkbaar ondergaan.

Bij gesloten Haringvlietsluizen valt de stroombeweging beoosten daarvan - in Haringvliet, Hollandsch Diep en Nieuwe Merwede - vrijwel weg. Er is daar een stagnant bekken ontstaan met instromend rivierwater aan de oostzijde. Dit levert daar een voortdurend aanbod van sediment, dat al zeer snel in Nieuwe Merwede en Hollandsch Diep tot afzetting komt. Ook elders in het Benedenrivierengebied oefenen de afsluitingen van Volkerak en Haringvliet hun invloed uit op de stroomsituatie.

Met de toenemende belangstelling voor het chloride- en sedimentgehalte van het rivier- en zeewater voor onderzoeken van uiteenlopende aard stijgt de behoefte aan informatie vanuit de natuur. De meting van het chloridegehalte, waarvoor voorheen watermonsters moesten worden genomen, is inmiddels aanmerkelijk verlicht door de invoering van de draagbare geleidendheidsmeter. Anders is dit gesteld met de bepaling van het sedimentgehalte van het water. Hiervoor blijft het nemen van watermonsters noodzakelijk. De werkwijze met de zoutketel of zoutfles is in hydraulisch opzicht niet erg bevredigend, waarom in 1972 een aangepaste "muizenval" wordt vervaardigd. Na modificatie van dit uit 1939 daterende instrument met een inhoud van 5 l, ontstaat een handzaam monsternamen-apparaat met een inhoud van 1,2 l, ruim genoeg om een literfles te vullen. Ook de monsternamen zelf is nogal omslachtig en arbeidsintensief. Het instrument moet nog altijd met "ellebogenstoom" worden neergelaten en opgehaald. In 1966 krijgt het m.s. "Prof. Lorentz" hydraulische meetdavits, die naderhand worden omgezet in elektrische meetdavits. Dit is de oplossing.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 36

De realisatie daarvan op de relatief kleine peil- en meetvletten kost echter nog jaren. De inspanningen, die de Werktuigkundige Dienst van de Deltadienst - met de Meetdienst Hellevoetsluis als supporter - zich daarvoor getroost, wordt uiteindelijk toch beloond. Bij de indienststelling van de m.v. "Westplaat" en "Zuiderdiep" in 1971 zijn deze vaartuigen voorzien van elektrische meetdavits. Naderhand zijn ook de overige peil- en meetvaartuigen met elektrische meetdavits uitgerust. De invoering hiervan betekent een aanmerkelijke verlichting van het praktisch meetbedrijf aan boord. Tijdens de uitvoering van een meting levert dit bovendien nog een zekere besparing aan mankracht op.

Voor de verwerking van de groeiende stroom meetgegevens na de afsluiting van het Haringvliet moet o.m. veel rekenwerk worden verricht. Dit schept een duidelijke behoefte aan rekenapparatuur. In april 1972 doet de eerste tafelrekenautomaat zijn intrede bij de Afdeling Hellevoetsluis, doch op het tweede exemplaar moet worden gewacht tot januari 1976. Medio juli 1977 kunnen dan eindelijk een relatief groot aantal zakrekenmachines worden aangeschaft. In december 1976 wordt de ETROMETA-getijregistratieapparatuur geïnstalleerd. Het gemeten getij aan een aantal meetpalen wordt nu direct aan de wal geregistreerd in geprinte- en in geponste vorm. In april 1977 komt de Afdeling Hellevoetsluis in het bezit van telex-apparatuur.

De grootschalige veranderingen in de hydraulische situatie in het noordelijk Deltagebied weerspiegelt zich in deze periode in de wijze, waarop een deel van de opdrachten voor de uitvoering van lodingen en metingen wordt verstrekt. De betreffende opdrachten zijn ruimer gesteld en laten de Afdeling Hellevoetsluis meer ruimte voor eigen initiatief. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in het "Meetprogramma mond Haringvliet", dat bij brief kenmerk W 70.131 van 15 november 1971 ter informatie werd toegezonden aan de belanghebbende beheersdirecties. Hetzelfde geldt voor het doormeten van splitsingspunten en riviertakken om de ingetreden stroomsituatie na 1970 in het benedenrivierengebied te leren kennen.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 37

De werkbesprekingen met de dienstonderdelen van de directie Afsluitingswerken/Deltadienst zijn na de onderscheiden afsluitingen beëindigd. Doch na de instelling van de directie Noordzee op 31 maart 1971 en de reorganisatie van de directie Zuid-Holland gaan ook de werkbesprekingen met deze beheersdirecties van start (directie Noordzee: december 1973; directie Zuid-Holland: november 1974). Kort voor het in werking treden van de reorganisatie van de directie Benedenrivieren op 1 november 1975 worden de werkbesprekingen met de arrondissementen beëindigd. Inmiddels is dan echter het district Zuidwest van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging op 1 januari 1975 met haar werkzaamheden begonnen.

Na de afsluiting van Volkerak en Haringvliet wordt de periodieke opname van Haringvliet en Volkerak ingaande 1 januari 1971 overgedragen aan de Peildienst van het arrondissement Dordrecht/directie Benedenrivieren. Gelijktijdig wordt de begrenzing van het op te nemen kustgebied noordwaarts uitgebreid tot het gehele kustgebied van Zuid-Holland.

Het karakter van een deel van de metingen ondergaat in deze periode een aanmerkelijke accentverschuiving. Deze dienen nu niet meer voor de begeleiding van het totstandkomen van afsluitingswerken maar voor het verschaffen van inzicht in de gevolgen van de gereedgekomen afsluitingswerken. Vooral in de jaren 1971 en 1972 worden zeer veel metingen uitgevoerd op de benedenrivieren en ter plaatse van de z.g. splitsingspunten. Aan de hand van de verkregen gegevens wordt o.m. een stroomatlas voor het noordelijk Delta-gebied samengesteld.

Zoals reeds eerder is opgemerkt, krijgt de sedimentbeweging alsmede de sedimentatie in het Noordelijk Deltagebied de nodige aandacht. Ook voor deze doeleinden worden metingen uitgevoerd, die worden aangevuld met bodembemonsteringen.

Onderstaand overzicht, waarin de metingen te behoeve van de bouw Havenmond Hoek van Holland niet zijn opgenomen, geeft een indruk van het bonte scala van doeleinden waarvoor in deze periode metingen zijn verricht.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 38

OVERZICHT METINGEN

zeemetingen

- diverse doeleinden 1972, 1974, 1975, 1977
- model M900/M1350 1971, 1974, 1975, 1976, 1978
- R.D.II-model 1975
- Eurogeul 1972, 1973, 1974, 1975, 1977
- reststroom 1973, 1974, 1977
- getijmeting Den Helder-Cromer 1974
- JONSDAP (internationale meetcampagne) 1973, 1976
- EURASEP 1977

kustmetingen

- Katwijk-Terheyde (RIZA) 1972
- Loswal Noord 1975, 1976
- Wandelpier Scheveningen 1971
- nabij strand van Scheveningen 1975
- nabij strand van Kijkduin 1976, 1977
- nabij strand van 's-Gravenzande 1973
- kop Goeree 1973

riviermetingen

- Noordelijk Deltagebied (volledig gebied) 1972, 1976
- rivieren
 - . Wantij bij Dordrecht 1971
 - . Merwelanden bij Dordrecht 1972
 - . Dordtsche Kil 1975, 1976
 - i.v.m. nauwkeurigheidanalyse
 - debietmetingen
 - . Nieuwe Maas 1971, 1972, 1975, 1977
 - . Oude Maas 1973, 1974, 1975
 - . Rotterdamsche Waterweg 1973, 1974
- splitsingspunten
 - . Krabbegeul nabij Dordrecht 1971, 1972
 - . Hollandsch Diep/Dordtsche Kil 1971
 - . Oude Maas/Dordtsche Kil 1974
 - . Beneden Merwede/Nieuwe Merwede/ 1971, 1972
 - . Boven Merwede 1976
 - . Beneden Merwede/Noord/Oude Maas 1971, 1973
 - . Noord/Nieuwe Maas/Lek 1972
 - . Nieuwe Maas/Hollandsche IJssel/Sliksloot 1971, 1972, 1973, 1974
 - . Spui/Oude Maas 1971, 1973
 - . Oude Maas/Scheur/Nieuwe Maas

rivierwerken

- Maasgeul
 - trogvorming 1975, 1976, 1977
- Rotterdamsche Waterweg
 - Zuidwal/proefvak zeegrond 1971, 1972
- Nieuwe Maas
 - aanpassing scheepswerven 1971
- Oude Maas
 - toekomstige bochtafsnijding Heerjansdam 1972
 - verruiming nabij Spijkenisserbrug 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1977

havens

- mond Europoort 1971
- Berghaven Hoek van Holland 1975
- Koningshaven Rotterdam 1975
- 1^e Merwedehaven Dordrecht 1975, 1976
- Zeehaven van Dordrecht 1975, 1977, 1978

bruggen

- Spijkenisserbrug 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1977
- brug Alblasserdam 1972, 1975

tunnels

- Botlektunnel 1973, 1977
- Drechttunnel 1976
- Kiltunnel 1976

sluizen

- Haringvlietsluizen
 - in spuiopeningen 1971, 1973, 1974

standinputten

- Haringvliet beoosten sluizen 1971

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 39

windhinder	- verkeer	1971
	. Haringvlietsluizen	
	- scheepvaart	1973, 1974, 1975
	. windsingel Volkeraksluizen	
stroomhinder	- scheepvaart/veerpont	1972, 1973, 1974, 1976
	's-Gravendeel-Wieldrecht	
drinkwatervoorziening	- Haringvliet	1973
	inlaat drinkwaterleiding Goeree	
electriciteitscentrales (koelwaterlozing)	- Amercentrale	1975, 1976
	Amer/Biesbosch	1976, 1978
	- Maasvlaktecentrale	
	Maasvlakte	
overzeetransport	- ANDOC-platform	1976
begeleiding tewaterlating van schepen	- Bergsche Maas	1972
	- Noord	1972, 1973
	- Nieuwe Maas	1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977
registrerende zoutmeters	- Rotterdamsche Waterweg	1971, 1976
	- Oude Maas	1971, 1976
	- Nieuwe Maas (contrôle-metingen)	1976
zoutmetingen	- Hollandsch Diep/Haringvliet/Spui	1972, 1973, 1974
sedimentgehaltemetingen	- noordelijk Deltagebied	1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978
bodembemonsteringen	- noordelijk Deltagebied	1971, 1973, 1974, 1975
	- Rotterdamsche Waterweg	
	i.v.m. tracering met gemerkt slib	1973
	- proefvak zeegrond Zuidwal/Maasvlakte	1973, 1974, 1975
	- bodemverhoging Rotterdamsche Waterweg	1974, 1975, 1976
	- Hollandsch Diep/Nieuwe Merwede	1971
	- 1 ^e Merwedehaven Dordrecht	1975
	- loswal Noord	1975
	- proefvak benoorden Eurogeul	1974
	- proefvak verlengde Maasgeul	1973
	- mond Haringvliet	1971
	- Slijkgat	1971, 1975
	- strand Voorne	1971
	- strand Goeree	1977
	- vlij langs noordkust Goeree	1974, 1975
	- Westhoofd Goeree	1975, 1976, 1977
	- lichteiland "Goeree"	1973
	- strand Scheveningen	1975
	- zandwingebied t.b.v. strandsuppletie Scheveningen	1975

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 40

De uitvoering van metingen ten behoeve van de bouw van de nieuwe havenmond Hoek van Holland blijven in deze periode doorgaan. De meetactiviteiten komen alleen steeds verder zeewaarts te liggen, mede als gevolg van de aanleg van de Maasgeul en later van de Eurogeul. Mede met het oog daarop worden in 1972 twee zeegaande meetkotters in dienst gesteld. Dit biedt de Afdeling Hellevoetsluis later de mogelijkheid om in het kader van de Raad van Overleg voor het Fysisch-Oceanografisch Onderzoek van de Noordzee, Contactgroep C, een zinvolle bijdrage te leveren tijdens de internationale meetcampagnes JONSDAP 1973 en 1976 op de Noordzee.

In de onderhavige periode valt ook een opmerkelijke nieuwe activiteit: de uitvoering van zandsuppleties op de stranden van Goeree (1971, 1973/1974, 1977), Voorne (1974, 1977) en Scheveningen (1975). De voorbereiding, uitvoering en nazorg van deze strandsuppleties brengen het nodige meet- en studiewerk met zich mee.

Een andere nieuwe activiteit, die zich aandient, is de uitvoering van metingen ten behoeve van het milieu-onderzoek. Dit onderzoek gaat na 1970 van start in het kader van de projectgroep Haringvliet-Hollandsch Diep.

De instelling van het district Zuidwest op 1 januari 1975 heeft uiteraard gevolgen voor de taak van de Afdeling Hellevoetsluis in het benedenrivierengebied. Vanaf dat tijdstip vinden de metingen plaats onder verantwoordelijkheid van het district Zuidwest. Aanvankelijk worden de meeste metingen nog opgezet, uitgevoerd en uitgewerkt door de Afdeling Hellevoetsluis, doch al rap komt daarin verandering, zodat dit in 1977 nog maar voor enkele metingen het geval is. Vanaf 1978 verleent de Afdeling Hellevoetsluis wel bijstand voor de uitvoering van metingen, doch de verdere uitwerking en verwerking vindt plaats bij het district Zuidwest.

Als de Afdeling Hellevoetsluis op 1 januari 1978 van de Hoofdafdeling Waterloopkunde/Deltadienst overgaat naar het district Kust en Zee van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging is haar taak op de benedenrivieren volledig overgenomen door het district Zuidwest.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 41

. 2.7. DE OVERGANG VAN DE AFDELING HELLEVOETSLUIS VAN DE DELTADIENST NAAR
DE DIRECTIE WATERHUISHOUDING EN WATERBEWEGING

Op 1 januari 1975 wordt het district Zuidwest van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging ingesteld. In de instellingsbrief van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, nr. O 85151 van 12 december 1974 is nergens sprake van de toekomstige wijze van voorziening in de behoefte aan metingen c.q. een meetdienst bij dit district. Dit zou bevreemding hebben kunnen wekken, aangezien deze behoefte duidelijk gesignaleerd is in het Advies, dat door de Hoofddirectie van de Waterstaat ingestelde "Overleggroep Districtsvorming Zuid-West Nederland" op 26 december 1973 uitbracht aan het hoofd van de Deltadienst en aan de hoofdingenieur-directeur van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. Later blijkt echter dat dit aspect nadien wel degelijk onder de loupe is genomen. In het rapport van de Afdeling Organisatie van de Hoofddirectie van de Waterstaat, OR-S381:

Interim-rapport

Inzake de vorming van een directie Waterhuishouding en Waterbeweging "nieuwe stijl", uitgebracht aan de directeur-generaal van de Rijkswaterstaat op 17-4-1975

wordt namelijk opmerkelijk veel aandacht geschonken aan de totstandkoming van het District Zuidwest; voorts wordt daarin gesteld dat 4 vaartuigen en $4 \times 7 = 28$ formatieplaatsen voor vaartuigenbemanningen, waarnemers en rekenaars van het Bureau Hellevoetsluis naar het District Zuidwest moeten worden overgebracht.

Dit rapport verkrijgt naderhand de instemming van het Overlegorgaan Rijkswaterstaat.

Het personeel van de Meetdienst Hellevoetsluis ervaart de plannen tot afsplitsing eerst tijdens en na de 4e overlegvergadering met de dienstcommissie van de Deltadienst op 7 februari 1975. Tijdens de rondvraag wordt medegedeeld, dat van de Meetdienst in Hellevoetsluis een deel zal worden afgesplitst i.v.m. de districtsvorming bij de directie Waterhuishouding

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 42

en Waterbeweging. Nadere mededelingen hierover worden in uitzicht gesteld. In de volgende vergadering op 8 april '75 wordt dan het volgende medegedeeld:

"Na de instelling van het District Zuidwest is het formeren van een bijbehorende meetdienst actueel geworden. Slechts een gedeelte van de meetdienst Hellevoetsluis zal hiervoor in aanmerking komen. Het betrokken personeel zou reeds over de globale plannen geïnformeerd zijn als de Directieraad de zaak niet had terugverwezen naar de Afdeling Organisatie. De rest van de betrokken meetdienst zal in elk geval gestationeerd blijven in Hellevoetsluis".

Kort voor de aanvang van de vergadering op 12 juni 1975 krijgen de leden van de dienstcommissie van de Deltadienst een exemplaar van het hiervoor genoemde rapport OR-S381 uitgereikt. In de dan volgende bijeenkomst op 5 september 1975 deelt de dienstcommissie aan de dienstleiding mede, dat zij haar standpunt inzake de voorgenomen afsplitsing van de Meetdienst Hellevoetsluis heeft bericht aan de Voorzitter van de Bijzondere Commissie van Overleg voor Ambtenaren werkzaam bij de Waterstaat.

Blijkens het ingenomen standpunt is de dienstcommissie van mening dat met betrekking tot de voorlichting en het overleg inzake de voorgenomen afsplitsing van de Meetdienst te Hellevoetsluis onjuist is gehandeld. Voorts is de dienstcommissie van mening, dat de instelling van een meetdienst bij het District Zuidwest van de Directie Waterhuishouding en Waterbeweging moet worden ontraden, indien deze instelling op korte termijn moet worden verwezenlijkt door een afsplitsing van de Meetdienst te Hellevoetsluis. Deze beide aspecten van haar standpunt doet de dienstcommissie vergezeld gaan van een uitvoerige, zakelijke motivering.

De bespreking van dit standpunt van de dienstcommissie op 14 november 1975 in de Bijzondere Commissie resulteert in een conclusie van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, dat uitvoering gegeven dient te worden aan zijn principebesluit om een gedeelte van de (Meet-) dienst Hellevoetsluis over te brengen naar het District Zuidwest en wel zodanig, dat beide betrokken diensten goed kunnen functioneren. De beoordeling van de uitvoerbaarheid dient te worden opgedragen aan een nader samen te stellen

- adviesgroep -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 43

adviesgroep uit het personeel van het Bureau Hellevoetsluis.

Daarop verzoekt het Hoofd van de Deltadienst in de vergadering van de dienstcommissie omtrent de voorgenomen afsplitsing van de meetdienst te Hellevoetsluis, die op 3 december 1975 plaatsvindt, om een voorstel voor de samenstelling van de in te stellen adviesgroep. Dit voorstel wordt hem enkele dagen later toegezonden.

De hiervoor geschetste ontwikkeling is voor het Hoofd van de Deltadienst aanleiding om op 12 december 1975 een voorlichtingsbijeenkomst te organiseren voor het personeel van de Meetdienst Hellevoetsluis. De uitnodiging hiervoor gaat voor ieder van de medewerkers vergezeld van een samenvatting van de te houden voordrachten. Tijdens deze bijeenkomst wordt informatie verstrekt over het district Zuidwest en haar meetapparaat, de toekomst van het Bureau Hellevoetsluis na afsplitsing alsmede over de taak van de in te stellen adviesgroep. Deze adviesgroep, bestaande uit 9 medewerkers van het Bureau Hellevoetsluis, wordt nog tijdens de voorlichtingsbijeenkomst ingesteld.

Naderhand ontvangt de Adviesgroep desgevraagd nog een schriftelijke omschrijving van de opdracht, waarmede zij door het Hoofd van de Deltadienst is belast.

Enkele maanden later rapporteert de Adviesgroep haar bevindingen door middel van de:

Nota van Adviesgroep

inzake het bezien van de uitvoerbaarheid van de voorgenomen afsplitsing van een deel van het Bureau Hellevoetsluis

maart 1976

aan het hoofd van de Deltadienst en aan de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. De "adviesgroep Hellevoetsluis" komt in haar nota tot een negatieve conclusie ten aanzien van de plannen tot de vorming van de twee meetdiensten.

Deze nota is in mei 1976 onderwerp van bespreking zowel in de dienstcommissie van de Deltadienst als in de dienstcommissie van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. De dienstcommissie van de Deltadienst

- blijft, -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 44

blijft, onder verwijzing naar het eerder door haar ingenomen standpunt op 5 september 1975, van mening, dat het voorlopig het beste is om de meetdienst te Hellevoetsluis volledig intact te laten. De dienstcommissie van de Directie Waterhuishouding en Waterbeweging schaaft zich op grond van de haar ter beschikking staande stukken achter het standpunt van de dienstcommissie van de Deltadienst en komt voorts met het voorstel om alle meetactiviteiten in de toekomst te gaan coördineren vanuit een centraal apparaat (bijv. genaamd Hydrografie).

Aangezien de standpunten van de beide dienstcommissies bepaald niet stroken met de zienswijze van hun resp. dienstleiding zal nu een beslissing genomen moeten worden door de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat. De verschillende standpunten worden hem daartoe in juli 1976 voorgelegd. De behandeling hiervan vindt plaats in de overlegvergaderingen van de Bijzondere Commissie op 11 mei 1977 en 19 augustus 1977.

Op grond van de beraadslagingen in deze vergaderingen heeft de Bijzondere Commissie zich tenslotte kunnen verenigen met de onder de navolgende punten 1 t/m 4 geformuleerde besluiten, die naar aanleiding van het overleg zijn genomen:

1. *Het district Kust en Zee en het district Zuidwest dienen elk over een eigen meetdienst te beschikken. Voor de vorming van deze meetdiensten moet worden uitgegaan van de te Hellevoetsluis aanwezige capaciteiten. Om de harmonische opbouw van beide meetdiensten zo goed mogelijk te verzekeren, zullen deze gelijktijdig en in samenhang worden ontwikkeld.*

2. *Onafhankelijk van vragen omtrent capaciteitsverdeling en standplaats kan worden vastgesteld, dat de gehele capaciteit van de Meetdienst Hellevoetsluis beschikbaar dient te komen aan de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, waaronder beide districten ressorteren. Daarom zal als eerste stap de Meetdienst Hellevoetsluis op 1 januari 1978 in zijn geheel van de Deltadienst*

- worden -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 45

worden overgebracht naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. De verwezenlijking van hetgeen onder de punten 3 en 4 volgt, wordt daarbij opgedragen aan de directie Waterhuishouding en Waterbeweging.

3. Binnen de Meetdienst Hellevoetsluis zullen zo spoedig mogelijk twee onderdelen worden gevormd, waarvan het ene werkzaam zal zijn voor het district Kust en Zee, het andere voor het district Zuidwest. De eerder geraamde capaciteitsbehoefte van het district Zuidwest blijft hierbij gelden, doch omtrent de exacte omvang van het voor dit district in te zetten personeel blijft overleg mogelijk wegens het onder punt 1 gestelde principe van gelijktijdige ontwikkeling.

4. Door de directie Waterhuishouding en Waterbeweging zal nader worden bezien, op welke termijn en op welke wijze overbrenging van het voor het district Zuidwest werkzame deel naar Dordrecht het best kan worden verwezenlijkt. Een dergelijke overbrenging zal langs lijnen van geleidelijkheid worden tot stand gebracht; hierbij zal met name gebruik worden gemaakt van zich voordoende situaties waarin de (gedeeltelijke) overbrenging weinig personele bezwaren ontmoet.

Krachtens voorgaande besluiten gaat de Afdeling Hellevoetsluis op 1 januari 1978 over van de Deltadienst naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging.

De overboeking van de tot de Meetdienst Hellevoetsluis behorende formatieplaatsen naar het district Kust en Zee van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging vindt plaats bij brief van de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, nr. P 11824 van 16 maart 1978. De betreffende formatieplaatsen, 100 in getal, zijn gekenmerkt door de nummers WW-KZ-XX-132 t/m 231.

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 46

Na beschrijving van de gebouwen, de algehele kantoor-, laboratorium- en magazijninventaris, de meetopstellingen, de Rijksmotorvoertuigen en de Rijksvaartuigen met uitrusting en inventaris vindt de formele overdracht daarvan door middel van processen-verbaal van overdracht en overname plaats in december 1978/januari 1979.

Met het oog op de overkomst van de Afdeling Hellevoetsluis per 1 januari 1978 naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging vindt kort daarop, op 10 januari 1978, een voorlichtingsbijeenkomst plaats te Hellevoetsluis. Ir. H.M. Oudshoorn, hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging heet het personeel van de Afdeling Hellevoetsluis welkom bij zijn directie en geeft een nadere toelichting op de inrichting en werkwijze van zijn directie "nieuwe stijl". Vervolgens geven de hoofden van de districten Kust en Zee i.o. en Zuidwest een kort exposé over de inrichting van hun districten, waarna de personeelsfunctienaris enkele organisatorische aspecten aanroert, die van belang zijn voor het personeel van de Afdeling Hellevoetsluis.

Met het oog op de voorgenomen afsplitsing van een gedeelte van de Afdeling Hellevoetsluis ten gunste van het district Zuidwest worden tijdens deze bijeenkomst de volgende stappen genomen.

Aangekondigd wordt de instelling van een adviesgroep (aanvankelijk inspraakgroep genoemd), die deze afsplitsing zal begeleiden.

Voorts dient duidelijkheid te worden verkregen omtrent het aantal formatie- resp. bestandsplaatsen, dat bij de overgang van de Afdeling Hellevoetsluis van de Deltadienst naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging is meegekomen. Vermoed wordt, dat de Deltadienst eind 1977, onder invloed van de behandeling van haar formatievoorstel 1976 ten onrechte een aantal formatieplaatsen van de Afdeling Hellevoetsluis heeft ingeleverd. Na later overleg hierover bericht de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat bij brief nr. P 11823 van 16 maart 1978 aan het Hoofd van de Deltadienst, dat in de overdracht van de Afdeling Hellevoetsluis 100 formatieplaatsen resp. 90 bestandplaatsen zijn begrepen.

- Tenslotte -

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 47

Tenslotte wordt tijdens voornoemde bijeenkomst een inventarisatiegroep ingesteld, bestaande uit een medewerker van resp. de districten Zuidwest en Kust en Zee/Afdeling Kustonderzoek en de Afdeling Hellevoetsluis. Deze drie personen krijgen tot taak om de meetbehoeften en de daarvoor benodigde meetcapaciteit bij de districten Zuidwest en Kust en Zee/Afdeling Hellevoetsluis op vergelijkbare manier te inventariseren, zulks tegen de achtergrond van de huidige inzet (op jaarbasis volgens de inzichten in het eerste kwartaal van 1978).

De werkzaamheden van de Inventarisgroep hebben een vlot verloop. Zij legt haar bevindingen vast in een nota, die zij op 5 april 1978 toezendt aan de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. Deze nota "Inventarisatie meetbehoeften districten Zuidwest en Kust en Zee" wordt begin mei 1978 verspreid onder de medewerkers met het oog op de tweede voorlichtingsbijeenkomst op 24 mei 1978. Blijkens deze nota is de benodigde capaciteit voor:

district Zuidwest : 6 vaartuigen, 9 bemanningsleden en 34 medewerkers
district Kust en Zee : 12 vaartuigen, 18 bemanningsleden en 48 medewerkers

Met inbegrip van staf en laboratorium te Hellevoetsluis zijn dus benodigd: 18 vaartuigen en ca. 120 man.

Tijdens de tweede voorlichtingsbijeenkomst stelt ir. H.M. Oudshoorn, dat dit wel wat meer is, dan de in Hellevoetsluis voor afsplitsing beschikbare 100 formatieplaatsen en 12 vaartuigen. Op grond hiervan alsmede vanwege de aanwezigheid van reeds één bemand vaartuig bij het district Zuidwest, stelt hij, dat vanuit Hellevoetsluis 3 vaartuigen en 22 + 3 is 25 formatieplaatsen beschikbaar moeten komen ten gunste van het district Zuidwest. Daarbij wordt opgemerkt, dat van de 100 overgekomen formatieplaatsen, er reeds 18 onbezet zijn, zodat die dus zonder meer naar het district Zuidwest te Dordrecht kunnen worden overgebracht.

Met het oog op de aldus genomen beslissing wordt dan de Adviesgroep ingesteld, die de gehele overgang van een gedeelte van de Afdeling Hellevoetsluis naar het district Zuidwest zal begeleiden en de hoofdingenieur-directeur daaromtrent zal adviseren. Deze Adviesgroep zal bestaan uit de

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 48

vijf daartoe reeds verkozen medewerkers van de Afdeling Hellevoetsluis alsmede uit twee nog op te geven medewerkers van het district Zuidwest.

Aan het einde van deze bijeenkomst wordt ir. H.M. Oudshoorn gevraagd in hoeverre het vaststaat, dat de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee in Hellevoetsluis gevestigd blijft. Zijn antwoord op deze vraag luidt:

"Ik kan niet in de verre toekomst kijken, maar dat er iets verandert in Hellevoetsluis en langs de hele kust vóór 1985 is niet waarschijnlijk. Wat er na 1985 gebeurt weet niemand. Dan houden de Deltawerken op, dan gaan er in Zierikzee veranderingen komen. Wat er overblijft aan capaciteit weet niemand. Er wordt wel over gedacht, maar er zijn nog geen beslissingen genomen. Het is fout om daarop vooruitlopend hier iets te gaan doen.

Tot 1985 hoeft U zich geen zorgen te maken".

Kort na deze voorlichtingsbijeenkomst bericht de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat bij zijn brief nr. O 35624 van 14 juni 1978 omtrent de instelling van het district Kust en Zee bij de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, op 1 augustus 1978. Dit district komt te bestaan uit een centraal deel (o.m. omvattende een afdeling Kustonderzoek), de Adviesdienst Vlissingen en de Afdeling Hellevoetsluis. Op 1 januari 1979 volgt de overgang van de Adviesdienst Hoorn naar het district Kust en Zee. De geplande overgang van de Adviesdienst Delfzijl wordt voorhands uitgesteld.

De Adviesgroep beschouwt het na de instelling als haar eerste taak om aan de weet te komen wie van de personeelsleden te Hellevoetsluis bereid is om op vrijwillige basis naar Dordrecht te worden overgeplaatst. Uit de gehouden enquête onder het personeel blijkt, dat 70 van de 78 personeelsleden hier afwijzend tegenover staan; slechts 3 personeelsleden staan er positief tegenover. Bij de bezwaren tegen verplaatsing is het opvallend, dat de woning, de woonomgeving en de streekgebondenheid een overheersende rol spelen. Ten aanzien van de over te dragen vaartuigen kunnen de vertegen-

- woordigers -

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 49

woordigers van het district Zuidwest en de Afdeling Hellevoetsluis niet op één lijn komen. Hun uiteenlopende standpunten worden mede ingegeven door de ongewisheid met betrekking tot de vervanging van de m.v. "Vlieger" en "Hawk" door nieuwbouw.

Deze bevindingen worden de hoofdingenieur-directeur op 7 augustus 1978 gerapporteerd in het "Discussiestuk met betrekking tot de werkzaamheden en bevindingen van de Adviesgroep".

Op 24 augustus 1978 laat de directie Waterhuishouding en Waterbeweging aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat een voorstel toekomen tot het doen vervangen van de meetvaartuigen m.v. "Vlieger" en "Hawk" in gebruik bij de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee.

Intussen vindt op 11 september 1978 overleg plaats tussen de Adviesgroep en de heer L.J. Kap, hoofd van de Onderafdeling Vlootzaken van de Hoofddirectie van de Waterstaat. Het doel van deze bespreking is om kennis te nemen van de gedachten, die leven bij de Onderafdeling Vlootzaken omtrent de afsplitsing van capaciteit bij de Afdeling Hellevoetsluis en met name ten aanzien van de vaartuigen, die hierbij in het geding zijn, de realisatiemogelijkheden van nieuwbouw, het type nieuwbouwvaartuig e.d.

Uit dit gesprek blijkt, dat bij de toekomstige overdracht van vaartuigen aan het district Zuidwest ook de Studiedienst Vlissingen dient te worden betrokken, aangezien de daar aanwezige vaartuigen m.s. "Schelveringe" en m.s. "Schenge" geen certificaat kunnen verkrijgen voor gebruik in het kustgebied. Tijdens dit gesprek garandeert de heer Kap, dat de Afdeling Hellevoetsluis in de naaste toekomst zal kunnen beschikken over 8 zeewaardige vaartuigen.

De uitkomsten van dit gesprek met de heer Kap worden nadien verwerkt in het eerdergenoemde "Discussiestuk" van de Adviesgroep. Op 15 november 1978 zendt de Adviesgroep haar Advies aan de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. In dit Advies is er vanuitgegaan dat de m.v. "Vlieger" en m.v. "Hawk" in de naaste toekomst worden vervangen. Een onderling geschilpunt tussen het district Zuidwest en de Afdeling Hellevoetsluis blijft nog het tijdstip van overdracht van één van de

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 50

vaartuigen - de m.v. "Zuiderdiep" - als gevolg van de onzekerheid omtrent de realisatie van de bouw van het vervangende vaartuig voor de m.v. "Hawk".

Het Advies van de Adviesgroep wordt later door de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging bij zijn brief van 28 december 1978 doorgezonden naar de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat. Blijkens deze brief worden uiteindelijk 20 onbezette formatieplaatsen en 5 bezette formatieplaatsen naar Dordrecht overgeheveld. Met het oog op deze bezette plaatsen dienen drie personeelsleden vrijwillig te worden overgeplaatst, terwijl twee personeelsleden i.v.m. hun leeftijd hiervoor niet meer in aanmerking komen. Voorts wordt in deze brief gesteld, dat in overleg met Hoofd Vlootzaken ook overeenstemming is bereikt over de over te dragen vaartuigen.

In zijn antwoord hierop, bericht de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat bij zijn brief nr. O/P 6511 van 31 januari 1979 aan de hoofd-ingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, dat hij hem machtigt om een deel van de Adviesdienst Hellevoetsluis af te splitsen ten behoeve van het district Zuidwest van zijn directie, zulks overeenkomstig de gedachten neergelegd in het door hem overgelegde rapport van de Adviesgroep. Voorts wordt in deze brief gesteld, dat er rekening mee moet worden gehouden, dat de vaartuigen m.v. "Hawk" en m.v. "Vlieger" wellicht niet zullen worden vervangen door nieuwbouw maar door vaartuigen, die elders binnen de Rijkswaterstaat beschikbaar kunnen komen.

Later volgt hierop de mededeling, dat het Ministerie van Financiën geen medewerking wil verlenen tot het doen vervangen van deze beide vaartuigen, zolang het rendement van de vaartuigen binnen de Afdeling Hellevoetsluis (sedert 1 januari 1975 zonder "binnengebied") niet wordt verbeterd.

De overdracht van vaartuigen door de Afdeling Hellevoetsluis aan het district Zuidwest komt daarmee in een impasse te verkeren.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 51

Met het oog op deze laatste ontwikkelingen wordt naderhand op 18 april 1979, in onderling overleg tussen alle betrokkenen inclusief de Adviesgroep, besloten om de m.v. "Herink" op 1 mei 1979 te doen overdragen door de Afdeling Hellevoetsluis aan het district Zuidwest.

Vrijwel gelijktijdig vindt dan de overplaatsing naar Dordrecht plaats van de drie personeelsleden van de Afdeling Hellevoetsluis, die op basis van vrijwilligheid al eerder bereid waren om naar het district Zuidwest over te gaan.

Een halfjaar later verzoekt de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging bij brief van 12 oktober 1979 aan het hoofd van het district Kust en Zee om zijn medewerking voor de overdracht op 1 november 1979 van of de m.v. "Westplaat" of de m.v. "Zuiderdiep" aan de Adviesdienst Vlissingen, opdat de m.v. "Schelveringe" door deze Adviesdienst per gelijke datum kan worden overgedragen aan het district Zuidwest. Op 1 november 1979 vindt dientengevolge de overdracht plaats van de m.v. "Zuiderdiep" door de Afdeling Hellevoetsluis aan de Adviesdienst Vlissingen.

Ten behoeve van de instrumentele uitrusting van de m.v. "Herink" en "Schelveringe" draagt de Afdeling Hellevoetsluis in november 1979 nog 3 Elmarstroommeters, 3 indicatiekasten, 3 Ott-puntstukken en 4 telschijven 6 mm over aan het district Zuidwest.

Het district Zuidwest beschikt zodoende inmiddels over drie van de vier benodigde vaartuigen.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 52

Op initiatief van de Hoofdafdeling A van de Hoofddirectie van de Waterstaat vinden op 8 juni en 24 augustus 1979 besprekingen plaats in het kader van het gegeven, dat het Ministerie van Financiën geen medewerking wil verlenen tot het doen vervangen van de vaartuigen m.v. "Vlieger" en m.v. "Hawk". Tijdens deze besprekingen worden de directies Benedenrivieren en Waterhuishouding en Waterbeweging verzocht om hun takenpakket kritisch door de lichten en om na te gaan, gelet op de productiviteit, of het mogelijk is om de takenpakketten van respectievelijk de Meetdistricten Hoek van Holland en Dordrecht van de directie Benedenrivieren, de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee en het district Zuidwest samen te voegen en om dit totale takenpakket vervolgens door samenwerking, op een efficiënte wijze te doen uitvoeren.

In de vergadering van 24 augustus 1979 wordt door de Hoofddirectie van de Waterstaat de opdracht gegeven om in een werkgroep een viertal, nauwkeurig omschreven modellen voor een samenwerkingsverband op hun bruikbaarheid te onderzoeken.

In een aantal vergaderingen van deze werkgroep "Efficiëntere inzet meetvaartuigen" onder voorzitterschap van ir. P.C. Boshuizen van de directie Benedenrivieren is achtereenvolgens een overzicht gemaakt en besproken van de beschikbare vaartuigen en hun inzetbaarheid in het kust- en zeegebied en op de benedenrivieren, het aantal beschikbare vaartuigdagen per vaartuig en per type vaargebied, de keuze van thuishavens c.q. ligplaatsen en de takenpakketten van de deelnemende diensten. Na ampel beraad binnen het district Kust en Zee is het takenpakket van de Afdeling Hellevoetsluis daarop zodanig gewijzigd, dat het aantal geplande vaartuigdagen van de Afdeling Hellevoetsluis volgens het Jaarplan 1978 met het oog op de toekomst met ruim 25% kon worden verminderd. Dit leverde uiteraard een vermindering op van de benodigde vaartuigcapaciteit. Van deze verminderde vaartuigcapaciteit is uitgegaan bij het doorrekenen van de onderscheiden modellen voor een samenwerkingsverband.

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 53

De werkzaamheden van de werkgroep zijn uitgemond in de nota

"Efficiëntere inzet meetvaartuigen"

10 april 1980

waarin als algehele conclusie o.m. is vermeld:

- . De vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis dienen andere thuishavens te worden toegewezen; hierbij komen in aanmerking de haven van Stellendam (buitenhaven), Hoek van Holland, eventueel in het Europoortgebied, terwijl Scheveningen als overnachtingshaven wordt gebruikt. De Afdeling Hellevoetsluis heeft voor de uitvoering van haar taak 8 zeewaardige vaartuigen nodig.
- . De Afdeling Hellevoetsluis dient binnentaken toegewezen te krijgen naast haar buitentaak.

Op 28 mei 1980 krijgt de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging deze nota toegezonden van de voorzitter van de Werkgroep "Efficiëntere inzet meetvaartuigen" met het verzoek om zijn standpunt naar aanleiding van de inhoud van deze nota kenbaar te willen maken aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat.

De daaropvolgende dag verzendt de voorzitter van genoemde werkgroep een exemplaar van deze nota met enkele aanvullingen zijnerzijds aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat.

Op grond van de uitkomsten van de onderhavige nota is de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging blijkens zijn brief van 10 april 1980 aan de leden van de Adviesgroep voornemens om aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat het volgende voor te stellen:

- een samenvoeging van het takenpakket van de vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis en district Zuidwest
- als thuishaven voor de zeewaardige vaartuigen aan te wijzen Stellendam-buitenhaven en/of Europoort en Hoek van Holland

- voor -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 54

- voor de m.v. "Herink" en de m.v. "Westplaat" bij voorkeur thuishaven Stellendam aan te wijzen. Deze vaartuigen zullen dan ressorteren onder het district Zuidwest
- de overige zeewaardige vaartuigen zullen ressorteren onder de Afdeling Hellevoetsluis.

Voor 4 vaartuigen zal als thuishaven Stellendam worden voorgesteld en voor 2 vaartuigen een nader te bepalen thuishaven in het Waterweggebied.

De vestigingsplaats van het kantoor van de Afdeling Hellevoetsluis dient nader onderzocht te worden, waarbij gedacht wordt behalve aan Hellevoetsluis, tevens aan een vestiging in de nabijheid van één van de thuishavens.

De m.v. "Hawk" en de m.v. "Vlieger" worden aan de Dienst der Domeinen aangeboden zonder vervanging.

Aan het slot van deze brief wordt naar de mening van de Adviesgroep hierover gevraagd. Deze mening verwoordt de Adviesgroep in haar brief van 25 april 1980. De leden van de Adviesgroep, zowel die behorend tot het district Zuidwest als die behorend tot de Afdeling Hellevoetsluis zijn, blijken deze brief, unaniem o.m. het navolgende van mening:

- samenvoeging van het takenpakket van de vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis en het district Zuidwest, waardoor de vervanging van twee verouderde vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis achterwege kan blijven, wordt door de Adviesgroep als een reële oplossing gezien.

Deze oplossing sluit aan bij de mening van de Adviesgroep, dat voor een efficiënte inzet van de vaartuigen in het zee- en kustgebied deze ook taken in het binnengebied dienen te worden toegewezen. Bovendien geeft deze oplossing aansluiting op de binnen de Rijkswaterstaat aangebrachte functionele scheiding in beheers- en studietaken.

- Ten -

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 55

- Ten aanzien van de thuishavens is de Adviesgroep met U van mening dat voor zes zeewaardige vaartuigen de buitenhaven van Stellendam een goede keuze is, doch ten aanzien van de overige vier vaartuigen is de Adviesgroep de mening toegedaan, dat daarvoor Dordrecht de aangewezen thuishaven is.

Indien de uit te voeren werkzaamheden dit vergen dient vanzelfsprekend gebruik te worden gemaakt van ligplaatsen in met name het Waterweggebied. Deze werkwijze wordt thans reeds uit efficiëntcy-overwegingen door de beide betrokken diensten gevolgd. De hier genoemde oplossing houdt in, dat door de leden van de Adviesgroep voor de zes zeewaardige vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis als thuishaven de buitenhaven van Stellendam wordt voorgesteld.

- De Adviesgroep is van mening, dat op deze wijze de minste personele problemen zijn te verwachten, terwijl toch een efficiëntere inzet van de meetvaartuigen wordt bereikt. Het aanwijzen van thuishavens in het Waterweggebied voor twee vaartuigen is naar de mening van de Adviesgroep onnodig en om meerdere redenen, zowel voor de betrokken diensten als het daarbij betrokken personeel ongewenst en moet dan ook worden ontraden.

Na overleg met de hoofden van de districten Zuidwest en Kust en Zee volgt inzending van het standpunt van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging met betrekking tot de nota "Efficiëntere inzet meetvaartuigen" aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat bij brief van 25 juli 1980.

In deze brief wordt gesteld, dat voor de uitvoering van het gezamenlijke takenpakket van het district Zuidwest en de Afdeling Hellevoetsluis 10 vaartuigen nodig worden geacht, zulks in plaats van de 9 vaartuigen als vermeld bij de berekening onder model B in de nota.

Voorts worden in deze brief als voorbereidende maatregelen in het kader van een bredere samenwerking voor het uitvoeren van het gezamenlijke takenpakket genoemd:

- het onderzoek naar de mogelijkheid tot het verkrijgen van ligplaatsen met steunpunt in het Europoortgebied voor de zeewaardige vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 56

- en van het district Zuidwest
- de overdracht ten verkoop van de vaartuigen m.v. "Hawk" en m.v. "Vlieger" aan de Dienst der Domeinen - de benodigde machtiging is bereids aangevraagd bij brief van 30 mei 1980 - aangezien het hoofd van de Dienst Vaartuigen van het Directoraat-Generaal van Scheepvaart en Maritieme Zaken heeft medegedeeld, dat beide vaartuigen niet voldoen aan de nieuwe richtlijnen zoals deze zijn vastgelegd in het V.V.R. 1976 (Veiligheidsnormen en Voorschriften voor Rijksvaartuigen 1976)
- de overdracht van de m.v. "Westplaat" door de Afdeling Hellevoetsluis aan het district Zuidwest;
- de verbouwing van de m.v. "Herink" van het district Zuidwest, die wel beschikt over een verklaring van zeewaardigheid voor 15 mijl, doch niet voldoet aan de bepalingen in de V.V.R.1976. Nadien kan de m.v. "Herink" dan ook worden ingezet voor het uitvoeren van taken in het zee- en kustgebied van de Afdeling Hellevoetsluis.

Ten behoeve van het onderzoek naar de mogelijkheid tot het verkrijgen van een steunpunt met ligplaatsen voor de zeewaardige vaartuigen van de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee en van het district Zuidwest wordt bij brieven van 4 juli 1980 en 27 november 1980 van de hoofdingenieur-directeur in de Directie Waterhuishouding en Waterbeweging contact opgenomen met de Directie van het Havenbedrijf der Gemeente Rotterdam. Op 11 februari 1981 bericht deze instantie, dat het mogelijk lijkt om een nieuwe haven op de hoek Calandkanaal/Beerkanaal groter te maken dan nodig is voor het hier nieuw te bouwen havenloodsstation; de daarmee gemoeide zijnde kosten (excl. steigers e.d.) bedragen zeer globaal f 1.500.000,-. Vanwege de vordering der voorbereidingen dient voor eind februari 1981 een beslissing te worden genomen, wil een en ander nog inpasbaar zijn. Na intern beraad binnen de directie Waterhuishouding en Waterbeweging, wordt de Directie van het Havenbedrijf der Gemeente Rotterdam bij brief van 29 april 1981 bericht, dat momenteel een onderzoek wordt ingesteld naar de toekomstige vestigingsplaats van de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee en de thuishavens van de vaartuigen. Hangende dit onderzoek lijkt het beter

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S005

datum: juni 1981

bladnr: 57

om voorlopig geen verdere stappen te ondernemen.

Met betrekking tot de gevraagde machtiging voor de overdracht ten verkoop van de m.v. "Hawk" en m.v. "Vlieger" aan de Dienst der Domeinen bericht de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat bij brief van 17/19 september 1980, dat deze machtiging wordt verleend voor de m.v. "Hawk", doch niet voor de m.v. "Vlieger". Dit laatste vaartuig dient te worden overgedragen aan de Deltadienst, daar de m.v. "Trekvogel" bij deze dienst in een slechtere technische conditie verkeert dan de m.v. "Vlieger". Deze overdracht vindt naderhand plaats op 10 oktober 1980, terwijl de m.v. "Hawk" op 15 oktober 1980 ten verkoop wordt overgedragen aan de Dienst der Domeinen. Reeds eerder, op 12 mei 1980, was het huurcontract voor de m.v. "Jumbo" beëindigd.

Eveneens op 10 oktober 1980 wordt de m.v. "Westplaat" overgedragen aan het district Zuidwest.

Met deze laatste overdracht heeft de afsplitsing van een gedeelte van de Afdeling Hellevoetsluis ten gunste van het district Zuidwest haar beslag gekregen. Onder dankzegging voor de door haar bewezen diensten wordt de Adviesgroep bij brief van de hoofdingenieur-directeur in de directie Waterhuishouding en Waterbeweging van 24/28 november 1980 opgeheven. Een moeilijke periode is daarmee afgesloten !

De moeilijkheden zijn daardoor echter nog niet de wereld uit ! Enkele problemen van ruim voor de overgang van de Afdeling Hellevoetsluis van de Deltadienst naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging vragen nog steeds om een oplossing t.w.:

- de afhandeling van het aangepaste formatievoorstel 1978 voor de Afdeling Hellevoetsluis, afgestemd op een taak, welke past in de taakomschrijving van het district Kust en Zee;
- de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee.

- Het -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 58

Het formatievoorstel 1976 voor de Meetdienst Hellevoetsluis, dat was opgenomen in het formatievoorstel 1976 van de Deltadienst, werd indertijd niet behandeld, zulks in afwachting van de vorming van het district Kust en Zee.

De Adviesgroep stelde reeds in haar voornoemde "Discussiestuk" van juli 1978 - hoewel daarin minder relevant -, dat zij verder rekent op een zo groot mogelijke medewerking van hogerhand bij de "invulling" van het definitieve formatieschema van de Afdeling Hellevoetsluis afgestemd op de taken van het district Kust en Zee.

Nog datzelfde jaar is gewerkt aan het Formatievoorstel 1978 van de Afdeling Hellevoetsluis, dat na het nodige overleg daarover in november 1979 door de hoofdingenieur-directeur van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging is ingezonden aan de Hoofddirectie van de Waterstaat. Daarop volgde op 23 mei 1980 in Hellevoetsluis een bespreking met vertegenwoordigers van het Bureau Formatiezaken/Afdeling Personeel van de Hoofddirectie van de Waterstaat. De toen door hen gestelde vragen met betrekking tot het voorliggende Formatievoorstel 1978 zijn vervolgens beantwoord door middel van notitie WWKZ-80.S207 van juni 1980, waarin de gewenste nadere informatie is verstrekt. Sedertdien wordt verder gewacht op de afhandeling van dit formatievoorstel 1978.

Naarmate de tijd voortschrijdt neemt de behoefte aan een nieuw kantoor-gebouw voor de Afdeling Hellevoetsluis toe. Steeds meer ouderdomsverschijnselen treden aan het daglicht. Voorshands is onlangs daarin weer voorzien door uitgebreide bouwkundige reparaties. Anderzijds treedt meer dan eens de noodzaak op tot het onderdak brengen van voordien niet aanwezige voorzieningen.

Recentelijk doet zich dit weer voor door de op handen zijnde opheffing van de Onderafdeling Schiedam van de Afdeling Instrumentatie/Deltadienst. De plannen daartoe dateren van omstreeks november 1979.

De gevolgend van het opheffen van de Onderafdeling Schiedam voor de Afdeling Hellevoetsluis van het district Kust en Zee zijn beschreven in notitie WWKZ-80.S205 van mei 1980. Kort samengevat roept een en ander de volgende problemen op voor de Afdeling Hellevoetsluis:

- Vaartuigen -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 59

Vaartuigen

1. het begeleiden van nieuwbouw van vaartuigen en van verbouwingen aan vaartuigen
2. het verzorgen van tussentijdse reparaties aan vaartuigen en navigatiemiddelen, het bepalen van de wijze van repareren of van de eventuele vervanging van onderdelen, het komen tot prijsafspraken met reparateur of leverancier
3. het toezicht houden op de jaarlijkse onderhoudsbeurt van vaartuigen, het onderhouden van contact hierover met de Dienst Vaartuigen en het onderhandelen met de werf
4. het controleren van de inventaris aan boord van de vaartuigen
5. het aanschaffen, in voorraad houden en uitgeven van gebruiks-goederen en reserve materiaal voor de vaartuigen, het voeren van de hiervoor benodigde administratie.

Meetinstrumenten

6. het localiseren van storingen, het uitvoeren van reparaties, het uitbesteden van grote reparaties en het plegen van onderhoud aan mechanische meetinstrumenten waaronder tevens zijn begrepen de Elmar-stroommeter en de Flachseestroommeter
7. het assisteren bij het ontwikkelen van mechanische meetinstrumenten en hulpmiddelen, het technisch uitwerken van de wensen van de gebruiker inclusief de vervaardiging van een goede constructietekening, het vervaardigen van het ontwikkelde instrument en het praktisch meewerken aan het zoeken naar oplossingen voor de zich eventueel voordoende technische problemen ("kinderziekten") tijdens het gebruik in situ door daadwerkelijke deelname aan de natuurmetingen.

Meetopstellingen

8. het ontwerpen, doen vervaardigen en repareren van meetpalen met baakstellingen
9. het plaatsen, bergen en verwijderen van meetpalen.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 60

Het vele overleg rond de toekomstige opheffing van de Onderafdeling Schiedam tussen de Deltadienst en de directie Waterhuishouding en Waterbeweging resulteert in de brief van de hoofdingenieur-directeur van de directie Waterhuishouding en Waterbeweging van 12 februari 1981 aan de Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat, waarin melding wordt gemaakt van het volgende:

Het ligt in mijn voornemen de formatieplaatsen van de heren J. Schotel, J.C. de Wit, C. de Wit en A.J. Drenkelford te doen overgaan naar de Afdeling Hellevoetsluis teneinde daar een instrumentatie-afdeling en werkplaats te kunnen stichten. Het probleem doet zich evenwel voor, dat op dit moment de huisvesting kwantitatief en kwalitatief onvoldoende is om een werkplaats te kunnen beginnen. Op dit moment wordt een onderzoek verricht naar de gewenste toekomstige vestiging van de Afdeling Hellevoetsluis aangezien deze Afdeling zijn huidige vestiging zal dienen te verlaten.

Tot het tijdstip van de stichting van een nieuwe vestiging kunnen de heren J. Schotel, J.C. de Wit en C. de Wit voorhands hun werk verrichten bij de afdeling Operationele Zaken van mijn district Zuidwest (met medeneming van de apparatuur van de vestiging Schiedam). In deze periode kunnen zij tijdelijk ressorteren onder het hoofd van de afdeling Operationele Zaken.

Voor de heer A.J. Drenkelford is thans reeds in Hellevoetsluis ruimte beschikbaar, zodat hij wel op korte termijn naar Hellevoetsluis kan worden overgeplaatst met medeneming van zijn huidige taak.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 61

2.8. WERKZAAMHEDEN 1978 - HEDEN

De overgang van de Afdeling Hellevoetsluis per 1 januari 1978 van de Deltadienst naar de directie Waterhuishouding en Waterbeweging luidt een periode in, die in sterke mate wordt gekenmerkt door organisatorische veranderingen met de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de te verrichten werkzaamheden.

Door de afsplitsing ten gunste van het district Zuidwest, mede gelet op de resultaten van de in het verlengde daarvan liggende werkzaamheden van de werkgroep "Efficiëntere inzet meetvaartuigen", ontstaat de volgende uitgangssituatie voor de toekomst:

- het werkgebied omvat het kustgebied van Zuid-Holland en de Noordzee
 - . het noordelijk Deltagebied is na 1 januari 1975 opgegaan in het werkgebied van het district Zuidwest
- de uitvoering van lodingen en metingen in het werkgebied is sterk weersafhankelijk (wind- en golfbeweging)
 - . door het wegvallen van het noordelijk Deltagebied ontbreekt een "binnengebied" aan het werkgebied
 - . met het oog op een efficiënt gebruik van de vaartuigen wordt in toenemende mate bijstand verleend aan het district Zuidwest. Omgekeerd verleent het district Zuidwest desgewenst assistentie bij de uitvoering van metingen in het kustgebied met de beide haar ten dienste staande zeewaardige vaartuigen
- een effectief personeelsbestand van rond 70 man (aantal formatieplaatsen : 74)
 - . in vergelijking met de situatie in 1977 is het effectieve personeelsbestand met ca. 20% afgenomen. De vermindering van de formatieve sterkte bedraagt 25%
- een zestal zeewaardige vaartuigen, bestaande uit drie kotters en drie motorvletten
 - . na 1978 is het beschikbare bestand aan peil- en meetvaartuigen in twee jaar tijds gehalveerd

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 62

- de omvang van de werken in voorbereiding en/of uitvoering binnen het werkgebied is na het gereedkomen van de nieuwe havenmond Hoek van Holland drastisch verminderd.

. vele jaren achtereen zagen de medewerkers hun werkzaamheden in meer of minder direct verband staan met de uitvoering van werken. De motiverende en stimulerende werking, die daarvan uitgaat, ontbreekt nu goeddeels.

De aldus ontstane situatie noopte uiteraard tot bijstelling van de te verrichten werkzaamheden. Na intern beraad binnen het district Kust en Zee, daarbij uitgaande van de te verrichten werkzaamheden volgens het Jaarplan 1978, is het benodigde aantal vaartuigdagen in het kust- en zeegebied met 28% verminderd. Deze vermindering is hoofdzakelijk tot stand gekomen door de frequentie van de ladingen te verlagen. Praktisch bleek dit evenwel geen invloed te hebben op de verdeling van het totaal van de werkzaamheden in werkzaamheden benoorden resp. bezuiden Hoek van Holland. Deze verdeling bleef onveranderd t.w.:

werkzaamheden benoorden Hoek van Holland: 35%

werkzaamheden bezuiden Hoek van Holland : 65%

De werkzaamheden volgens de taakomschrijving van het district Kust en Zee worden bij de andere dienstonderdelen - adviesdiensten - van dit district naar hun functies als volgt onderscheiden:

- administratie/algemene zaken
- basisgegevens
- onderzoek en advies

Gelijknamige onderafdelingen dragen zorg voor de uitvoering van de betreffende werkzaamheden.

Met het oog op de uniformiteit in de opbouw van de onderscheiden dienstonderdelen binnen het district Kust en Zee ligt het voor de hand, dat de organisatorische opbouw van de Afdeling Hellevoetsluis hiermede in overeenstemming wordt gebracht. De nodige stappen daartoe zijn gedaan in het formatievoorstel 1978, dat in november 1979 is ingezonden aan de Hoofddirectie van de Waterstaat.

- Dit -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 63

Dit betekent overigens ook een duidelijk wijziging in de taakverdeling tussen de Afdeling Hellevoetsluis en de Afdeling Kustonderzoek van de Deltadienst/district Kust en Zee te 's-Gravenhage toen deze dienstonderdelen nog beiden deel uitmaakten van de Deltadienst. In het betreffende formatievoorstel is namelijk gesteld:

"Voor de taakverdeling tussen de Afdeling Hellevoetsluis en de Afdeling Kustonderzoek dient de scheiding te liggen dwars door de vroegere onderafdeling gegevensverwerking. Tot de taak van de Afdeling Hellevoetsluis behoort de gegevensinwinning en het opstellen van adviezen, waarbij hoofdzakelijk gebruik wordt gemaakt van de bestanden en de basisgegevens. Tot de taak van de Afdeling Kustonderzoek behoort het bewerken van basisgegevens tot interpreteerbare gegevens en het daarmee opstellen van adviezen".

Blijkens de hiervoor geschetste situatie bepalen twee aspecten t.w.:

- capaciteitsverlies
- onderzoek en advies

de meest wezenlijke verschillen tussen de perioden voor en na 1 januari 1978. Deze beide aspecten vereisen niet alleen de nodige organisatorische aandacht, doch ook een adequate praktische aanpak.

Het capaciteitsverlies heeft inmiddels geleid tot een sterk toegenomen inspanning voor het verdergaand automatiseren van de inwinning en verwerking van peil- en meetgegevens.

De peilafdeling getroostte zich veel inspanning en moeite om te komen tot de automatisering van de gegevensinwinning. Helaas konden de vruchten daarvan nog niet worden geplukt, aangezien de vereiste machtiging voor de aanschaf van de benodigde apparatuur nog op zich laat wachten.

In augustus 1979 kan het ETROMETA-verwerkingssysteem voor golfponsbanden (microprocessor) in bedrijf worden gesteld. Met behulp hiervan is het mogelijk om een aantal veel gebruikte golfparameters te bepalen uit de golfregistratie op ponsband. Inmiddels worden met deze apparatuur ca. 600 golfregistraties per week verwerkt.

- Het -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 64

Het maken van een opzet voor de automatisering van een aantal handelingen bij het laboratoriumonderzoek van sedimenthoudende watermonsters was reeds in februari 1977 aangevat. De realisatie hiervan bleef nadien steken in allerlei procedurekwesties. Met een gereede kans op welslagen is kortgeleden de draad weer opgepakt.

In mei 1980 is een medium - speed - terminal in gebruik genomen.

Aan het aspect "Onderzoek en advies" is de laatste vier jaar veel aandacht geschonken. De profilering hiervan vond plaats in de geest van het daaromtrent gestelde in het formatievoorstel 1978. Dit leverde een tastbaar resultaat op in die zin dat in de laatste drie jaar 12 tot 15 nota's per jaar gereedkwamen. Daarnaast verscheen een toenemend aantal notities over uiteenlopende onderwerpen.

Hierbij moet worden opgemerkt, dat de productie van nota's overigens niet alleen beperkt bleef tot de onderafdeling "onderzoek en advies", doch dat ook de onderafdeling "basisgegevens" daarin haar aandeel leverde.

De gedachte, die aan de gebezigde werkwijze ten grondslag ligt, is de volgende. Elke medewerker dient zich naar vermogen te kunnen ontplooiën en de kansen daarvoor te krijgen. Voor degene, die de te verwerken gegevens heeft ingewonnen, is het frusterend om ook niet zelf een duidelijke, eigen verantwoordelijkheid te hebben ten aanzien van de totstandkoming van een nota als - eventueel voorlopig - eindresultaat van zijn werk. Het alléén inwinnen van gegevens om deze daarna af te dragen aan "derden" werkt uiteindelijk demotiverend. Na verloop van tijd is de kans groot, dat de betrokkenheid bij de gegevensinwinning gaat tanen en plaats maakt voor een zekere onverschilligheid ten opzichte van het latere gebruik van de meetgegevens. Of in deze situatie dan ook nog de vereiste zorg en moeite wordt besteed aan de inwinning van nauwkeurige en betrouwbare gegevens, wordt dan wel een open vraag.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 65

Een groot aantal nota's is gewijd aan het golfonderzoek t.w. de bepaling van halfjaarlijkse - c.q. jaarlijkse overschrijdingskrommen voor de golfhoogte $H \frac{1}{3}$ uit de registraties van de golfamplitudeschrijver aan de meetpalen in het noordelijk Deltagebied gedurende de jaren 1963-1980. Aan de hand hiervan is het golfklimaat ter plaatse van de onderscheiden kustmeetstations onderling vergeleken waarna de resultaten eveneens in nota's zijn vastgelegd.

Meerdere nota's handelen over de morfologische ontwikkeling van stranden. Een andere "topic" vormt het onderzoek naar de sedimentatie-eigenschappen van zee- en rivierslib.

Aan de beschikbare capaciteit voor het opstellen van nota's moest helaas een deel worden onttrokken ten behoeve van het op verzoek toeleveren van managementsinformatie aan de directie Waterhuishouding en Waterbeweging. In de voorbije jaren kostte dit relatief veel tijd, terwijl zichtbare positieve gevolgen tot nu toe uitbleven.

Met de voltooiing van de nieuwe havenmond Hoek van Holland in 1976 eindigt een lange periode van voorbereiding en uitvoering van grote waterbouwkundige werken binnen het werkgebied van de Afdeling Hellevoetsluis. Weliswaar zijn er nog diverse werken in voorbereiding en/of uitvoering (o.m. verdieping Eurogeul en verhoging zeereep langs de Z.W.-kust van Voorne), doch deze zijn beperkter van omvang en duur.

Naast de reeds vermelde vermindering van de lodingsactiviteiten luidt deze ontwikkeling opnieuw een accentverschuiving in voor een deel van de metingen. Deze dienen nu niet meer ten behoeve van de begeleiding van de bouw van de Havenmond Hoek van Holland maar voor het verschaffen van inzicht in de herkomst en verspreiding van het slib in het kustgebied. De noodzaak daartoe wordt ingegeven door de jaarlijks terugkerende hoge uitgaven voor het onderhoudsbaggerwerk om Maasgeul, Maasmond, Beerkanaal en Calandkanaal op diepte te houden alsmede door de onzekerheid omtrent het al dan niet weer in transport gaan van de gestorte baggerspecie op Loswal Noord.

behoort bij: notitie

nr.WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 66

Mede met het oog op de toekomstige verdieping van de Eurogeul worden metingen verricht ten dienste van het zandribbelonderzoek. Met deze metingen wordt beoogd een antwoord te krijgen op een of meer van de vragen rond het al dan niet verplaatsen van deze zandribbels.

Als uitvloeisel van de ernstige schade aan de zeereep te Kijkduin tijdens de stormvloed op 2/3 januari 1976 dient de ontwikkeling van de kust van Delfland nauwlettend te worden gevolgd door de uitvoering van metingen. De doelstelling hiervan is het tijdig onderkennen van ongunstige morfologische ontwikkelingen in dit kustvak alsmede - zo mogelijk - de oorzaken daarvan.

Op verzoek van de Dienst der Hydrografie van de Koninklijke Marine worden stroommetingen verricht in het kust- en zeegebied ten behoeve van de samenstelling van een stroomatlas voor doodtij. Aangezien het - behalve soms voor modelonderzoek - weinig gebruikelijk is om stroommetingen tijdens doodtij uit te voeren, dient hiervoor een apart meetprogramma te worden afgewerkt.

Tot besluit biedt onderstaand overzicht nog enige aanvullende informatie inzake de doeleinden, waarvoor de metingen in de beschouwde periode zijn verricht.

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 67

OVERZICHT METINGEN

zeemetingen

- Getijmodel Rijnmond (model M 1350) 1978, 1979
- Eurogeul 1978, 1979
- nabij Lichteiland Goeree 1978
- onderzoek zandribbels 1978, 1980, 1981
- onderzoek ruimtelijke variabiliteit in stroomsnelheidsveld 1979

kustmetingen

- Westhoofd Goeree 1978, 1979, 1980
- Groene Punt Voorne 1978
- Z.W.-kust Voorne 1979, 1981
- Brielsche Gat 1981
- Hinderplaat/Maasvlakte 1980, 1981
- Zuiderdam/Maasvlakte 1978
- Breekwater 1981
- nabij Noorderdam Hoek van Holland 1978
- Loswal Noord 1978, 1981
- nabij strand van Scheveningen 1978, 1980
- nabij strand van Kijkduin 1978, 1979, 1980

estuariametingen

- mond Haringvliet
- . hoge Bovenrijnafvoer 1978, 1979, 1980, 1981
- . neer N.W.-zijde spuiscuizen 1981

kustwerken

- Maasvlakte
- palenrijen omgelegde zanddam 1978, 1979
- Brielsche Gat
- verzwaring Brielse Gatdam 1979, 1980

afsluitingswerken

- Oosterschelde
- Histos 1978, 1979
- Brouwersdam
- grondwaterbeweging 1980, 1981

havens

- havenmond Hoek van Holland e.a. 1978, 1981

scheepvaartgeulen

- Eurogeul
- mond Haringvliet (zeezandwinning) 1981

storten baggerspecie

- Loswal Noord 1981

electriciteitscentrales
(koelwaterlozing)

- Maasvlaktecentrale
 Maasvlakte 1978

stroomatlas Hydrografie

- Noordzee/Maasvlakte/Maasgeul/
 omgeving Scheveningen (doodtij) 1979, 1980, 1981

remote sensing

- mond Haringvliet 1979

beproeving meetinstrumenten

- Marexboei 1979
- windinvloed op drijvers 1979

ontwikkeling nieuwe meetmethodieken

- fotogrammetrische hoogtemeting brandingszone
 . mond Haringvliet/nabij Hinderplaat/
 Maasvlakte/Noordzee 1978, 1979, 1980

- bodembemonsteringen -

behoort bij: notitie

nr. WWKZ - 81.S205

datum: juni 1981

bladnr: 68

bodembemonsteringen

- onderzoek zandribbels	1978, 1979, 1980
- proefbaggervak zandribbels + stortvak bij Eurogeul	1980
- nabij Eurogeul	1978
- Westhoofd Goeree	1978, 1979, 1980
- mond Haringvliet	1980
- Slijkgat	1978, 1979, 1980, 1981
- nabij buitenhaven Stellendam	1981
- strand(suppletie) Voorne	1978, 1981
- Brielsche Gat	1979, 1980
- vlij strand langs zanddam Maasvlakte	1980
- Breekwater	1981
- Loswal Noord	1981
- zeegebied Hoek van Holland-Scheveningen	1981
- brandingszone nabij strand van Kijkduin	1978
- zandwindgebied t.b.v. strandsuppletie 1975 Scheveningen	1980, 1981
- strand Scheveningen-Katwijk	1981

